AMERIKOS LIETUVIS

LITHUANIAN AMERICAN

No. 28 Vol. II. Tel. Park 6407 WORCESTER, MASS., 15 d. Liepos (July), 1915 m. 4 cents per copy Metas II.

Entered as second-class matter September 29, 1914, at the post office at Worcester Massachusetts, under the Act of March 3, 1879.

Rusai Sulaikē Austro-Vokiečius Liublino Rajone. Tuom Tarpu Varšavai Nēra Pavojaus.

Vokiečiai Vakarų - Pietinės Afrikos Kolionija Anglų Rankose. Turkų Užpuolimas Sąjungiečių ant Gallipoli Pussalio Nepasisekē. Didelis Italų Skraiduolis Nuskandintas. Francuzų Karēs Nuostoliai lyg šiol Siekia 1,400,000. Vokiečių Atsakymas ant Paskutinēs Suv. Valst. Notos yra Labai Neužganēdinantis.

KARĒS BĒGIS.

Jeigu galima spręsti nuo šios sąvaitēs atsitikimų, tai vokiečių pasigyrimas, kad Varšava bus jų rankose prieš 1 d. rugpiučio vargiai įvyks. Rusai, parsigabenę daug sudrutinimų ir padēję visas pastangas sulaikē priešų pirmyneigą ties Krasnik, Liublino rajone, ir taip gerai sulaikē, kad jau veik sąvaitē laiko, kaip nei vokiečiai nei austrai neskelbia daugiau progreso. Vokiečiai, jau 5 ar 6 dienos, visai nieko kito nepraneša apie veikimus pietinēje Lenkijoj kaip "musų kariumenēs padējime nēra permainos." Austrų didžiausias pasigyrimas, yra tik kad "rusų atakos atmuštos," "rusų užpuolimai nuējo veltui." Rusai, iš kitos pusēs, veik kasdien paskelbia šiokį tokį progresą; paskelbia, kad priešai vis traukiasi, kad jie (rusai) varo užpuolamąją karę per vis platesnį frontą ir kad skaičius nelaisvių kurie pateko jiems, nuolat dauginasi. Jie sako, kad austrai, gavę padrutinimus tik vienoj vietoj šiek tiek tvirčiau laikosi, kituh, eina silpnyn.

Tulas Londono laikraštis gavo žinią iš Petrogrado, kad rusai laimējo ties Krasnik netikētai, iš priežasties austrų Didkunigaikščio klaidos; kad austrų ir vokiečių kariumenēs yra per siskyrę ir negali susivienyti, ir štai kodēl rusams taip gerai sekasi. Ši žinia nēra patvirtinta, bet kad kas nors nepaprasto ir gal nepermatyto atsitiko austro - vokiečiams į pietus Liublino, galima lengvai tikēti, nes iš praeitos sąvaitēs pranešimų, rodos buvo aišku, kad jie tikējosi viską paimti šturmu, ir kad nieks jų nesulaikys.

Kiek laiko atgal, buvo pranešta, kad Vokietija uždarē šveicarų rubežių, ir neperleido jokių trukių. Visur buvo manyta, kad taip buvo užtai, kad vokiečiai, persitikrinę jog viskas eina gerai rytuose, traukē padrutinimus į vakarus, pradēti milžinišką užpuolimą ant sąjungiečių. Dabar iš visų pusių gaunama žiniu, kad vokiečiai netraukia sudrutinimus į vakarus bet į rytus, ir kad, labai galimas daiktas, jog jie dabar rengia naują užpuolimą ant Varšavos iš vakarų ir iš šiaur-vakarų, kadangi užpuolimas iš pietų nepasisekē. Kiek teisybēs yra šiuose pranešimuose, dar tuom tarpu tikrai nežinia.

Galicijoj, palei Dniester ir Zlota Lipa, pradžioje sąvaitēs atsibuvo smarkus susirēmimai bet paskui viskas lyg ir nutilo, ir nežinia kaip ten dabar einasi. Šiaurinēje Lenkijoj, ties Przasnyzs ir Vyslos paupiuose, rusai sako susirēmimai tarp jų ir priešų atsibuna vis tankiau. Bet tai tik nedideli susirēmimai.

Lietuvoje, vokiečiai skelbia laimējimus Kalvarijos rajone. Šiaulių apielinkēje rodosc nēra jokios svarbios permainos.

Vakaruose, ypatingai smarki kova tebeina Vogēzuose, į šiaurę Arras, apie Souchez ir į šiaurę Ypres. Pranešimai apie šiuos veikimus yra daugiausiai stačiai priešingi; bet ant kiek galima spręsti, francuzams geriau sekasi Vogēzuose, vokiečiams ties Souchez ir palei Verdun, o anglams į šiaurę Ypres, kur po 2 dienų mušio su rankomis metamoms granatoms, anglai privertē vokiečių trauktis gana žymų tolį. Liudniausias pranešimas nuo vakarų fronto yra apie veik visišką sunaikinimą gražaus ir istoriško francuzų miesto Arras, kuris iš priežasties bombardavimo ir ugnies liko tik kruva pajuodusių griuvēsių.

Karē italų su austrais tesiasi labai povaliai. Italai kaip pirmiau, vis praneša, kad jie povaliai progresuoja. Dabar austrai galējo jau pritraukti žymų skaičių sudrutinimų į kalnus, ir apdrutino savo pozicijas tokiais pat su užkarpoms vielų įpainiojimais kaip jie buvo naudojasi sulaikyti rusus Karpatuose. Todēl, sakoma, nēra stebētina, kad italų progresas yra lētas. Austrai sako, kad italai visai jokio progreso nepadaro pastaruoju laiku. Rodosi kad italų laivynui tikrai nesiseka. Štai austrų submarinas kelios dienos atgal nuskandino dar vieną jų laivą, didelį skraiduolį Amalfi. Kadangi austrų orinis laivynas yra tvirtesnis už italų, francuzai siunčia savo orlaivius pagelbēti italams.

Šią sąvaitę anglai turi daug priežasties iš ko džiaugtis. Didelē vokiečių kolonija vakarų pietinēje Afrikoje papuolē į jų rankas. Jie sunaikino vokiečių skraiduolį Koenigsberg, kuris buvo nuo praeito rudenio pasislēpęs vienoje Afrikos upēje. Vokiečių povandeniniai laivai mažai blēdies padarē anglų laivams šią sąvaitę, ir galutinai, tai buvo jų povandeninē valtis kuri nuskandino vokiečių karēs laivą, Deutschland typo, Baltijos jurēje praeitą sąvaitę.

Turkams per praējusias 7—8 dienas visur labai nesisekē, jeigu galima tikēti sąjungiečių pranešimams. Jų didelē ataka ant sąjungiečių pozicijų nepavyko, ir jie turējo labai didelius nuostolius. Kaukaze, sako rusai, turkams ir-gi gana blogai einasi.

Vokietija šiomis dienomis atsiuntē Suv. Valstijų notai atsakymą, bet šis atsakymas visai neužganēdina Prezidentą ir jo kabinetą. Rengiama aštrus atsakymas ant šios notos.

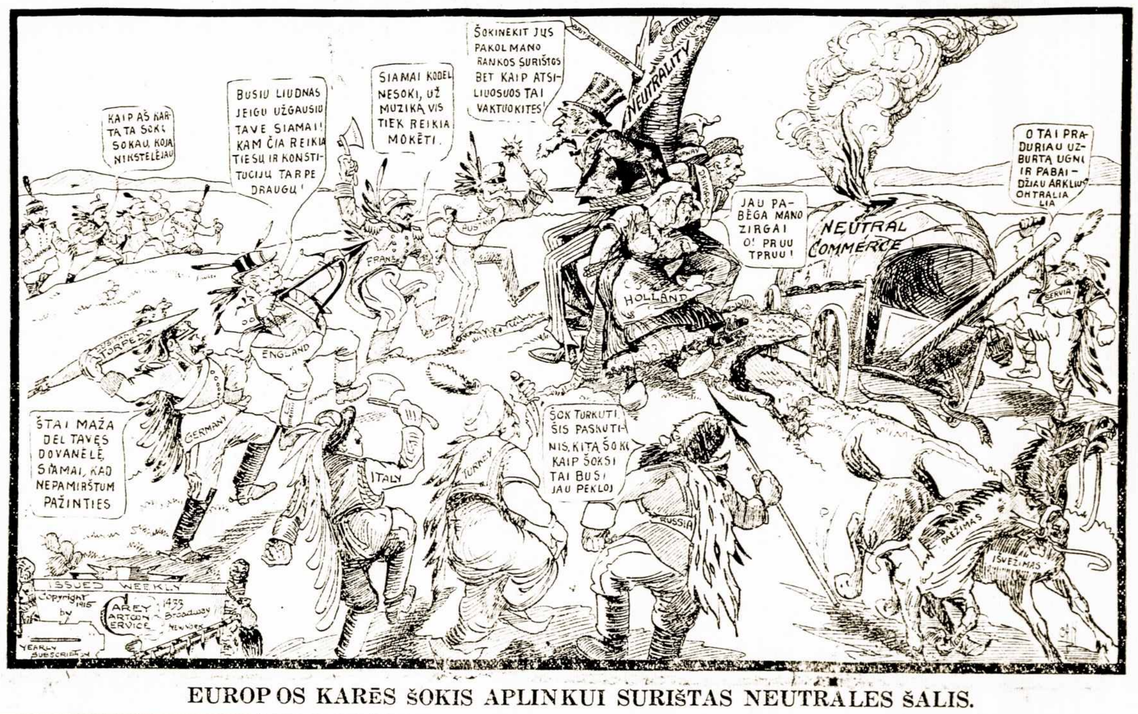

EUROPOS KARĒS ŠOKIS APLINKUI SURIŠTAS NEUTRALES ŠALIS.

DIDELIS TURKŲ UŽPUOLIMAS NESISEKĒ.

Londonas, liepos 7 — Francuzai ir anglai praneša, kad 4 ir 5 liepos, turkai buvo surengę milžinišką ataką, su tikslu nuvaryti sąjungiečius atgal į jures.

Anksti ryte, turkai pradējo užpuolimą su labai smarkiu artilerijos šovimu. Paskui jų pēstininkai kelis syk atakavo, bet nei nepasiekē sąjungiečių linijų.

Baisi sąjungiečių artilerijos ir kulkasvaidžių ugnis kaip dalgē nukirto eiles narsių turkų, kurių didesnē dalis negrįžo atgal bet amžinai pasiliko ant mušio vietos. Kartu su šia ataka, turkų orlaiviai atvyko virš sąjungiečių linijų ir mētē bombas, kuomet turkų skraiduolis pratakoje Dardanelių ir-gi bombardavo priešų linijas. Bet viskas nuējo veltui. Turkai netik negalējo prasilaužti per priešų linijas, bet jie apturējo neapsakomus nuostolius, kuomet sąjungiečių nuostoliai buvo visai lengvi.

ANGLŲ SUBMARINAS BALTIJOS JURĒJE.

Londonas, liepos 8 — Anglų laivyno biuras praneša kad Petrograde buvo oficiališkai paskelbta buk vokiečių karēs laivas "Deutschland" rušies kuris nuskendo 2 d. liepos ties Danzig, tapo nuskandintas anglų submarino. Kad atlikti šį darbą, submarinas turējo keliauti mažiausiai 900 angl. myl.

JUODKALNIEČIAI UŽGINA AUSTRŲ LAIMĒJIMĄ.

Cettinje (Juodkalnijoj), liepos 8 — Juodkalniečiai oficališkai paskelbia, kad liepos 4 ir 5, austrų smarkus užpuolimai ant juodkalniečių pozicijų ties Grahone, tapo visi atmušti.

Juodkalniečiai griežtai užgina austrų pranešimą, kad mušyje ties Trebinje juodkalniečiai buvo sumušti. Jie sako, kad tai tas pats susirēmimas apie kurį jie augščiau kalbējo,ir kad juodkalniečių pulkai nei truputį nesitraukē atgal.

ANGLŲ PIRKLYBOS LAIVAI APGINKLUOTI.

Londonas, liepos 8 — Anglų žemesniame parlamento bute, šiaudien buvo aiškiai pasakyta, kad anglų pirklybos laivai nuo pat pradžios karēs buvo apginkluoti, idant patįs save apsiginti. Pasakyta, kad apginklavimas pirklybos laivų del apsigynimo yra seniai įsteigtas paprotys, ir kad didesnē dalis neutralių šalių pripažysta tai ir leidžia taip apginkluotus laivus įeiti į jų portus.

DIDELIS ITALŲ SKRAIDUOLIS NUSKANDINTAS.

Roma, liepos 8 — Aušrai švintant, 7 d. liepos, austrų submarinas nuskandino italų šarvuotą skraiduolį Amalfi, viršutinēje Adriatikos jurēje. Skraiduolis, su kitais laivais ten radosi del apžvalgymo. Beveik visi oficieriai ir jureiviai tapo išgelbēti. Arti 700 ypatų radosi ant Amalfi.

FRANCUZŲ KARĒS LAIVAS NUSKANDINO SUBMARINĄ.

Londonas, liepos 8 — Gauta žinios, buk francuzų karēs laivas nuskandino vokiečių povandeninę valtį Anglijos pratakoje.

RUSAI VARO PRIEŠUS ATGAL.

Londonas, liepos 8 — Rusai sulaikē austrų antrą ējimą ant Varšavos.

Austrai patįs pripažysta, kad jie turējo trauktis atgal ties Krasnik. Matomai, rusai, gavę didelius sudrutinimus ir amunicijos, budami nepertoli savo gelžkelių ir turint užpakalyje dideles tvirtoves Ivangorod ir Brest Litovsk, pradējo vēl labai smarkiai veikti, ir austrų bandymas antru kart apsupti Varšavą dar mažiau pavyko negu pirmu kart. Tada (dar pradžioje karēs) austrai buvo paēmę Liubliną ir artinosi Ivangorod; dabar jie dar nei nepasiekē Liubliną.

Rusų smarkus veikimas Lenkijoj tuom tarpu sulaikē ir teutonų pirmyneigą Bessarabijoj.

TURKAI PRANEŠA, KAD SĄJUNGIEČIAI PRALAIMĒJO.

Konstantinopolis, liepos 8 — Turkai oficialiai praneša, kad sąjungiečių žvalgų pulkų užpuolimai ties Seddul Bahr tapo atmušti su dideliais nuostoliais. Ant Dardanelių fronto, turkų artilerija bombardavo priešų pozicijas ties Avi Burnu ir padarē daug blēdies.

Toliau, bomba numesta ant batalijono priešų padarē didelę netvarką ir sunkius nuostolius. Turkų baterijos išsprogdino priešų amunicijos sandēlį.

TURKAI NORI PAIMTI PORTĄ ADEN.

Londonas, liepos 9 — Pranešta, kad turkų pulkai iš Yemen, pietų-vaka-

RUSAI SULAIKO TEUTONUS TIES KRASNIK.

Petrograd, liepos 7 — Pagal rusų oficiališką pranešimą, pasirodo, kad tuo tarpu Lietuvoje yra gana tyku. Maži susirēmimai ir artilerijos mušiai tik kaip kada atsibuna.

Pietinēje Lenkijoj, rusai sako jie sulaikē teutonų pirmyneigą į rytus Krasnik. 29 oficieriai ir 2,000 teutonų tapo čionai paimti nelaisvēn ir apie 2,000 gulējo negyvi prieš rusų frontą, ryte 5 d. liepos. Nors ant kiek laiko, austro-vokiečių ējimas ant Liublino gelžkelio sustojo, ir dabar, rodosi, rusų padējimas šiek-tiek pagerējo, nes jie randasi visai arti svarbios gelžkelių sistemos, per kurią jie gali greitai gabenti amuniciją ir sudrutinimus.

Žiauręs mušiai vis tebeina visoje Krasnik apielinkēje.

Smarki kova taip-gi tęsiasi ant Dniester fronto Galicijoj.

TURKAI TURI DIDELIUS NUOSTOLIUS.

Petrograd, liepos 7 — Pakraštyje Juodųjų jurių (ties Kaukazu), atsibuvo sunkus artilerijos mušis. Rusų motorinis laivas nuskandino turkų veju plaukiantį laivą.

Į pietus Kara Dagli kalnų, dalis rusų kariumenēs sutiko regimentą turkų pēstininkų kurie turējo su savim artilerijos, kulkasvaidžių ir dvi eskadras kavalerijos. Smarkus mušis sekē, bet turkai tapo sumušti su labai dideliais nuostoliais.

ARRAS LIEPSNOJA.

Londonas, liepos 7 — Francijoj ir Belgijoj, vokiečiai pradējo labai smarkiai veikti. Į pietų rytus St. Mihiel, netoli Verdun, vokiečiai persiskverbē per francuzų pirmą liniją per frontą 700 mastų ilgio.

Jie labai bombardavo miestą Arras, kuris, pagal pranešimą, yra visas apsiaubtas liepsnoms. Arras'o katedra yra visiškai sunaikinta. Nuo Arras iki jurių, per visą frontą daugiausiai tebeina artilerijos kova.

The Lithuanian Weekly
"LITHUANIAN AMERICAN"
Published by
M. PALTANAVIČIA,
at Worcester, Mass.
Every Thursday.
Yearly Subscription:
in United States ..... $ 1.50
" " 6 Months 75
To Foreign Countries ... $ 2.00
" " 6 Months .... $ 1.00
Advertising rates on application. All communications should be addressed:
"LITHUANIAN AMERICAN"
15 MillburySt., Worcester Mass.
4 cents per copy.

"AMERIKOS LIETUVIS"
Leidžia
M. PALTANAVIČIA,
Worcester, Mass.
Sąvaitinis laikraštis
Eina Ketvirtadieniais.
Prenumeratos kaina:
Suvienytose Valst. met... $ 1.50
" " pusei metų 75
Kitose viešpatys. metams $ 2.00
" " pusei metų . $ 1.00
Apgarsinimų kainos ant užklausimo. Antrašas:
"AMERIKOS LIETUVIS"
15 MillburySt., Worcester, Mass.
4 centai už numerį.

rinės Arabijos, eina ant Aden, anglų laisvą portą į pietus Raudonųjų jurių.

Turkai, su pagelba didelių gaujų arabų, ir su lengva artilerija eina ant Aden iš užpakalio ir 5 d. liepos privertė anglų pulkus pasitraukti miesto link.

RUSAI PAĖMĖ 11,000 NELAISVIŲ PER TRIS DIENAS.

Petrograd, liepos 9 — Rusų oficialis pranešimas:—

"Naktyje liepos 6, priešai nepasekmingai atakavo musų pozicijas ties Muravievo stoties. Į vakarus Kalvarijos — Suvalkų plento, priešai 6 d. liepos perėjo per upę Chelmentka, bet turėjo vėl grįžti atgal 7-tą d.

"Ant Orjitz upės priešai naktyje 6 liepos užpuolė ant musų apkasų į pietų-vakarus kaimo Jednoretz. Keleta desėtkų vokiečių tvirtai laikėsi prieš musų apkasas iki aušrai, bet buvo veik visi užmušti kuomet jie bandė trauktis atgal. Dienos laike, priešai vėl atakavo tas pat pozicijas bet buvo atmušti su dideliais nuostoliais.

"Ant vakarinio kranto Vyslos naktyje 6 liepos, priešai po priedanga užnuodijančių gazų, užpuolė ant mus ties Bolimow. Per frontą apie aštuonių mylių, jis nekuriose vietose persiveržė per musų pirmas linijas bet ant rytojaus tapo išvytas, išskyrus vieną vietą, kur mušiai vis tebeina.

"Liublino link, musų pulkai toliau varo užpuolamąją karę. Tarp 5 ir 7 liepos, mes paėmėm apie 11,000 nelaisvių, keletą tuzinų kulkasvaidžių ir vėliavą. Šiame rajone priešai traukiasi, musų vejami.

"Nėra jokios permainos išilgai Bug, Zlota ir Dniestro upių."

VOKIEČIŲ PIETŲ-VAKARINĖ AFRIKOS KOLONIJA, ANGLŲ RANKOSE.

Londonas, liepos 9 — Vokiečių spėkos jų Pietų-Vakarinėje Afrikos kolonijoj, pasidavė anglų generolui Botha 8 d. liepos. Nors niekas nuo pat pradžių neabejojo kad anglai čionai laimės, nes vokiečių susinešimai su rešta pasaulio buvo pertraukti, ir jie negalėjo iš niekur gauti pagelbos, vienok žiurima į generolo Botha nuveikimą kaipo nepaprastai puikų žygį, užtai kad jis jį įvykdino į taip trumpą laiką, nežiurint ant to kad tuo pat laiku jis turėjo numalšinti sukilimą namieje. Prieg tam, jis turėjo pergalėti daug gamtiškų keblumų, nes kad įvykdinti šią pergalę, jo kariumenė turėjo atlikti labai ilgą kelią laike baisaus karščio per pustynes, kur veik nebuvo vandens, kur reti šuliniai buvo užnuodyti, ir kur tankiai kilo smėlių audros, veik apjakindamos kareivius.

Su pasidavimu vokiečių, Anglija čionai įgijo teritoriją 322,450 ketvirtainių angl. mylių — tai yra tokio didumo kaip visa Vokietija ir pusė Francijos, sudėjus kartu. Nekuriose vietose šios teritorijos randasi didelės vertės deimantų kasyklos. Gyventojų yra tik apie 80,000 iš kurių yra apie 15,000 baltveidžių, daugiausiai vokiečių, o rešta gyventojų yra nėgrai. Ši teritorija manoma bus sujungta su Anglijos pietų Afrikos Valdyba.

Vokiečiai dar turi koloniją Rytų Afrikoje, bet anglai tuo tarpu nebandys ją užkariauti. Vieton to, jie siųs paliuosuotus kareivius Europon, kariauti prieš vokiečius Francijoj.

RUSŲ UŽPUOLIMAI ATMUŠTI, SAKO VIENNA.

Vienna, liepos 9 — Austrai oficialiai paskelbia, kad į šiaurę Krasnik, mušis vis tebeina, kaip per kelias praeitas dienas. Labai smarkus rusų užpuolimai tapo atmušti 8 d. liepos.

FRANCUZAI LAIMI VOGĖZUOSE.

Paryžius, liepos 9 — Vogėzų kalnuose Ban-de-Sapt rajone, francuzai įgijo žymę pergalę. Jie užėmė kalną ir padarė progresą per 700 mastų, ant fronto 600 mastų ilgio. Jie paėmė 19 oficierių, du kariumenės chirurgu, 767 kareivių nelaisvėn. Jų ambulancai dar surinko 1 oficierių ir 32 sužeistu kareiviu. Taip-gi paimta 1 didelė kanuolė, 2 kulkasvaidžių, keleta bombų mėtančių mašinų ir daug amunicijos. Tai žymiausia pergalė per ilgą laiką ant vakarinio fronto.

3 LAIVAI NUSKANDINTI.

Londonas, liepos 10 — Vokiečių povandeninės valtįs šiandien nuskandino tris laivus, anglų laivą Ellsmore, italų laivą Clio ir norvegų laivą Nordas. Viens jureivis laivo Ellsmore, žuvo o rešta visi buvo išgelbėti.

TEUTONAI TRAUKIASI.

Petrograd, liepos 10 — Rusai praneša, kad Liublino rajone, jie vis varo priešus atgal. Jie sako, kad jie (rusai) padidina savo užpuolamąjį frontą. Nors traukdamiesi, vienok austrai atkakliai kovoja, ir bando visaip sulaikyti rusų pirmyneigą.

Lyg šiol rusai paėmė 15,000 austrų nelaisvėn.

(Pažymėtina, kad jau kelinta diena kaip Berlynas praneša, kad nėra jokios permainos ant rytinio fronto. Galima manyti iš to, kad gal ištikrųjų teutonams neperkaip sekasi).

AUSTRAI SAKO RUSAMS NESISEKA.

Vienna, liepos 10 — Austrai praneša, kad nėra permainos ant karės lauko Rusijoj. Rusų užpuolimai nenusiseka.

Kas link karės su italais, austrai sako, buk visos priešų atakos Adriatikos pajūrės rajone buvo atmuštos.

VOKIEČIAI GABENA SUDRUTINIMUS RYTUOSNA.

Londonas, liepos 11 — Iš neutralių šaltinių gaunama žinios, kad vokiečiai traukia didelį skaičių sudrutinimų į Lenkiją. Kiek laiko atgal buvo pranešta iš Šveicarijos, kad rubežius tarp Vokietijos ir Šveicarijos buvo per apie 10 dienų uždarytas; manoma užtai, kad vokiečiai norėdami užpulti ant francuzų ir anglų visomis jėgomis, gabeno kareivius iš Galicijos ant vakarinio fronto. Dabar pranešama, kad spėkos kurias vokiečiai manė ant vakarinio karės lauko statyti bus gabenamos į rytus. Mat vokiečiai nesitikėjo, kad rusai taip gerai galės sulaikyti austro-vokiečius ties Krasnik, delto jie rengė generališką užpuolimą vakaruose. Dabar jie bandys vėl sumušti pirma rusus. Nekurie karės dalykų žinovai net mano, kad vokiečiai dar kartą bandys užpulti ant Varšavos iš pryšakio (iš vakarų) — kadangi užpuolimas iš užpakalio (pietų) nepasisekė.

SUGRAŽINS ITALUS.

Roma, liepos 11 — Sakoma, kad Rusija ir Italija galutinai sutiko kas link sugražinimo nelaisvių, italų tautos, kurie papuls į rusų rankas. Rumunija apsiėmė perleisti šiuos nelaisvius per josios teritoriją. Tik Bulgarija ir Graikija dar nedavė galutinio atsakymo.

Nelaisviai, kurie kartą pargabenti Italijon, nenorės stoti į italų kariumenę, arba kurie paeina iš vietų Austrijoj dar neužimtų italų kariumenės, bus laikomi kaip kiti austrų nelaisviai, paimti italų ant karės lauko.

RUSAI PRANEŠA, KAD TEUTONAI GAVO SUDRUTINIMŲ.

Petrograd, liepos 11 — Rusai praneša, kad Šiaurinėje Lenkijoj, Orzyc klonyje atsibuna smarkųs artilerijos šaudymai. Tarp Przasnysz ir Vyslos upės, susirėmimai tarp rusų ir vokiečių atsibuna tankiau.

Liublino apielinkėje, mušiai vis tebeina. Rusai varosi pirmyn. Priešai labai tvirtai kovoja ant augštumos į pietus Wilkolaz, ir, gavę didelius sudrutinimus, smarkiai atakavo kaimą Bystritza. Bet užpuolimai buvo atmušti, ir vikriai kontr-atakuodami po pietų 9 d. liepos, rusai privertė austrus trauktis labai skubiai ir didelėje betvarkėje.

Rusai atmušė priešų atakas tarp Vieprz ir Vakarinės Bug upės ir ant Zlota Lipa upės ties kaimu Korjow, kur teutonai labai tankiai atakavo naktyje 9 liepos.

VOKIEČIŲ ATSAKYMAS ANT SUV. VALST. NOTOS.

Washington, liepos 11 — Šiandien buvo gauta oficiališkas turinys vokiečių atsakymo ant Suv. Valstijų paskutinių dviejų notų, išsiustų 15 d. gegužio ir 10 d. birželio. Amerikiečiai yra labai neužganėdinti šiuom atsakymu, nes Vokietija neapsiima išpildyti Suv. Valstijų reikalavimų; neapsiima atlyginti už amerikiečius kurie nuskendo su Lusitania ir neprižada daugiau nekliudyti pirklybos laivų.

Vokietija apsiima praleisti amerikiečių pirklybos laivus, ir taip-gi neutralius pirklybos laivus, kurie neveža kontrabandą. Vokiečių submarinai nekliudys amerikiečių pasažierinių laivų, jeigu šie laivai bus kuom nors pažymėti, ir jeigu vokiečiam iš anksto bus pranešta apie laivų išplaukimą.

Toliau, Vokietija apsiima daleisti tulą skaičių neutralių laivų ir, jeigu reikės, 4 priešų laivus, plaukti po Suv. Valstijų vėliava ir naudotis privilegijoms reguliariškų Amerikos laivų. Bet Vokietija visai neprisiima atsakomybę už gyvastis amerikiečių keliaujančių ant kitų josios priešų laivų.

Dar nežinia ką Suv. Valstijų valdžia atsakys ant šios notos.

VOKIEČIAI LAIMI FRANCIJOJ IR LIETUVOJ.

Berlynas, liepos 12 —Vokiečiai sako, kad po atkakslaus mušio, kapinės į pietus Souchez, ant kelio einančio į Arras, del kurių abi pusi ilgai kovojo, galutinai papuolė į vokiečių rankas. 2 francuzų oficieriai, 153 kareivių paimta nelaisvėn. Taip-gi 4 kulkasvaidžiai ir minas mėtanti mašina.

Lietuvoje ant kelio nuo Suvalkų į Kalvariją, vokiečiai sako paėmę išlaukinias rusų pozicijas per virš 2 angl. myl. frontą.

VOKIEČIŲ, SKRAIDUOLIS SUNAIKINTAS.

Londonas, liepos 12 — Anglų laivyno biuras praneša, kad du anglų šarvalaiviai sunaikino vokiečių skraiduolį Koenigsberg, kuris praeitą rudenį pabėgdamas nuo anglų karės laivyno, pasislėpė Rufiji upėje, Vokiečių Pietų-Vakarų Afrikos kolonijoj. Anglų nuostoliai yra 4 vyrai užmušti o 6 sužeisti.

CARAS DAVĖ ANGLŲ JUREIVIAMS DEKORACIJAS.

Londonas, liepos 12 — Čionai paskelbta, kad caras Nikalojus II davė Šv. Jurgio kryžių kiekvienam oficieriui ir jureiviui anglų submarino kuris neseniai nuskandino vokiečių karės laivą Baltijos jurėje.

35 ORLAIVIAI BOMBARDAVO VOKIEČIŲ STOTĮ.

Londonas, liepos 13 — Pranešama, kad 35 francuzų orlaiviai, per didelį vėją, nuvyko virš Vigneulles-les-Hattonchatel ir numetė 171 bombą ant vokiečių strategiškos gelžkelių stoties, ir ant sandėlių amunicijos ir taip karės reikalingų daiktų. Bombos sukurė keletą gaisrų. Francuzų orlaiviai sugrįžo saugiai.

Vokiečiai su visom jėgom bando paimti Verduno tvirtovę, bet francuzai sako, kad šie bandymai kol kas visai nepavyksta.

Londono karės ekspertai negali suprasti kodėl dabar viskas taip aptyko ant rytinio karės lauko. Bijoma, kad vokiečiai rengia kokį naują milžinišką užpuolimą.

Iš Amerikos.

VOKIETIJA PERKA ARKLIUS SUV. VALSTIJOSE.

Washington, liepos 7 — Kariaujančios šalįs perka labai daug arklių Suvienytose Valstijose šiuomi laiku, sako William Walker, Kansas valstijos arklių pirklys. Kas mėnesis apie 35,000 arklių yra išgabenta iš čionai; tai reiškia 420,000 per metus. Pirm negu karė pasibaigs, sakoma mažiausiai 1,000,000 Amerikos arklių bus pražudyti. Jeigu atsimysime kad šioj šalyje yra nemažiau kaip 25,000,000 arklių, tas išrodys nelabai daug, bet nelaimė tame, kad kariaujančios šalįs perka tik išrinktus, geriausius arklius.

Vokiečiai taip-gi jau nupirko daug arklių šioj šalyje; kaip jie juos parsigabena — yra didelė paslaptis. Vokiečių agentai neišsitaria nei žodžio apie tai.

Neseniai, valstijoj Nebraska, kompanija arklių pirklių, gavo pasiulinimą parduoti Vokietijai 25,000 arklių.

RUSIJOS UŽSAKYMAI.

Berwick, Penn. liepos 7 —American Car & Foundry Co. padarė šiandien kontraktą su rusų valdžia del 4,100 trukių vagonų. Pusė vagonų bus padirbti čionai ir pusė kompanijos dirbtuvėse kituose miestuose, Detroit, Mich. arba Madison, Ill.

Pittsburg, liepos 7 —Devyni šimtai darbininkų H. K. Porter Kompanijos sugrįžo į savo darbavietes vakar ir šiandien iš priežasties gavimo užsakymų nuo Rusijos valdžios del lokomotyvų. Užsakyta 33 nedideli lokomotyvai; 22 svers po 72 tonu o 11 po 67 tonus. (Kompanija taip-gi gavo užsakymų nuo valdybų Pietinės Amerikos.).

Wilmington, Del., liepos 8 — Du Pont Powder Co. gavo kontraktą nuo Rusijos del $60,000,000 vertės parako, kuris turi buti kaip greičiausiai galima padirbtas.

Jeigu kompanija greitai padirbs paraką, tai dar gaus priedą, kurio didumas priklausys nuo greitumo padirbimo. Šis priedas galės buti net suvirš 33 nuošimčio, arba $20,000,000. (Mat rusam taip reikalinga amunicija dabar greitu laiku, kad jie nežiuri kiek tai kainuos, bile jie gaus užtektinai.). Kad greičiau padirbus kontraktą, kompanija gal išdalys darbą tarp savo dirbtuvių kitose vietose, netik Wilmingtone.

Kadangi dabar parakas parsiduoda po dolerį už svarą, reikės iš viso padirbti 60,000,000 svarų.

17 UŽMUŠTA, 50 SUŽEISTA, TRAMVAJAUS SUDUŽIME.

Niagara Falls, Ont. liepos 8 — 17 ypatų tapo užmušta o 50 sužeista, kuomet tramvajus, kuriame buvo apie 120 ekskursionistų, eidamas nuo kalno, nušoko nuo šėnių, nusirito į grebę, ir susitrenkdamas į medį persiskėlė veik į dvi dali. Didesnė dalis pasažierių buvo dar pakavoti po griuvėsiais kaip pagelba pribuvo.

DIDELĖS AUDROS VAKARUOSE.

Chicago, liepos 8 — Baisios vėtros ir lytaus audros atsibuvo valstijose Missouri, Illinois, Indiana ir Ohio, vakare 7 d. liepos. Virš 40 ypatų neteko gyvasties, labai daug buvo sužeista, ir medžiagiškos blėdies buvo padaryta ant kelių milijonų dolerių.

Didžiausias nuostolis gyvasčių atsibuvo Cincinnati, Ohio, apielinkėse, kur 22 žuvo o 10 prapuolė. Mieste St. Charles, Missouri, Šv. Karolio Borromeo bažnyčia verta 100,000 dol. tapo visiškai sugriauta. Abelnai visur, bažnyčių bokštai buvo nugriauti, tiltai sugadinti; daugybė namų ant Ohio upės tapo nuplėšti nuo pamatų ir nunešti ant upės; du garlaiviu nuskendo; patviniai visur užliejo keletą kaimų, nunešė gelžkelius ir tt. tt. Abelnai imant, tai buvo viena iš baisiausių audrų praeitų kelių metų.

VALDŽIA PAĖMĖ BEVIELINIO TELEGRAFO STOTĮ.

Washington, liepos 8 — Šiandien Suv. Valstijų laivyno departmentas paėmė valdymą Sayville L. I. bevielinio telegrafo stoties į savo rankas. Ta stotis priklauso vokiečių kompanijai, Atlantic Communication Co., ir susineša tiesiog su Vokietija. Labai tankiai, nuo pat pradžios karės, ėjo paskalos, buk vokiečiai iš šios stoties siuntė naudingus pranešimus vokiečių karės laivam, o ypatingai submarinam. Kompanija griežtai užgynė tai, ir valdžia negavo jokio formališko pranešimo apie neneutrališką pasielgimą. Vienok, kadangi stotis priklauso vokiečiams, susineša tiesiog su vokiečių valdžios stotimi ir yra po valdymu vokiečio reservisto, Suv. Valstijos manė, geriau butų paimti visą jos valdymą į savo rankas.

TRĮS YPATOS UŽSINUODIJO NUO PAJAUS.

Westerly, R. I. liepos 9 — Trįs ypatos, kurios kelios dienos atgal užvalgė pajaus tulame šio miesto restaurante, numirė iš priežasties užnuodyjimo pilvo. 49 kitos ypatos, kurios tos pačios rušies pajaus, ir iš to pat restauranto, valgė, sunkiai serga.

PASAULIS JIEŠKO ANGLIŲ SUVIENYTOSE VALSTIJOSE.

Washington, liepos 10 — Kadangi anglų ir Europos angliakasyklos yra tuom tarpu arba uždarytos, arba jų produktai yra rekviduoti del naudojimo kariaujančių šalių valdžių, pasaulis turi jieškoti kurą Suvienytose Valstijose ir užsakymai del anglių gaunama iš visų pusių.

Geologai sako, kad Suvienytos Valstijos turi užtektinai anglių rezervų, kad pagaminti kurą visam pasauliui dar per labai ilgą laiką Amerikoje iškasama daugiau anglių negu kokioje kitoje šalyje. Netik to, bet Amerikoje yra iškasta veik tiek pat anglių kas met kaip Anglijoj ir Vokietijoj sudėjus, o todvi šalįs laiko antrą ir trečią vietą anglių pagaminime.

DAILYDŽIŲ STREIKA PASIBAIGĖ.

Chicago, liepos 10 — Dailydžių streika, kuri per du mėnesiu sustabdė visą budavojimo darbą, ir kurioj dalyvavo 16,000, šiandien pasibaigė. Dailydės gaus po 70 c. ant valandos. Jie pirmiau gavo 68 c. Susitaikymas tarp kompanijos ir darbininkų yra kompromisas. Abi partijos nusileido šiek tiek.

SUV. VALSTIJOS PRALEIDŽIA KAS MET $700,000,000 DEL TABAKO.

Washington, liepos 11 — Suskaityta, kad Suvienytų Valstijų žmones praleidžia kasmet 700,000,000 dol. del tabako — daugiau negu kokia kita tauta pasaulėje. 700,000,000 dol. praleistus ant to praeitais metais galima sekančiai padalyt:

Cigarai ..... $446,000,000.
Cigaretai .....$73,000,000.
Rukomas ir kramtomas tabakas $157,000,000
Taboka .....$24,000,000.

Tabako vartojimas Suv. Valstijose kas met auga didyn, ypatingai vartojimas cigaretų. Penkis syk tiek cigaretų rukoma šiandien negu 10 — 15 metų atgal. 10 metų atgal, 3 bilijonai cigaretų buvo surukyta į metą. Dabar surukoma 16 bilijonų į metą. Moterįs ypatingai pakėlė cigaretų išpardavimą nes, sakoma, skaičius moterų kurios ruko cigaretus, stebėtinai auga.

EKSPLIOZIJA PARAKO DIRBTUVĖJE.

Louisville, liepos 12 — Perdėtinis ir du darbininkai tapo užmušti ir keleta kitų darbininkų sužeista ekspliozijoj kuri suardė dalį dirbtuvės United Safety Powder Co. šiandien.

Apžvalga.

St. Šimkus, Lietuvių Draugijos Nukentėjusiems dėl Karės Šelpti atstovas, išleido atsišaukimą į Amerikos lietuvių visuomenę, kurį mes paduodame ištisai. pranešdamas, jogei jis veiks savistoviai, neduodamas pirmybės jokiam fondui, jogei jis eis visur, kur jį pašauks ir jogei pinigus surinktus prakalbose siųs po **kontrole aukautojų** tiesiai Vilniun,Lietuvių Draugijai Nukentėjusiems dėl Karės Šelpti, arba kitai panašios rušies įstaigai pagal norą aukautojų.

Šis p. Šimkaus pasielgimas sukėlė nemažai ginčų bei paaiškinimų musų laikraščiuose. Ir nenuostabu. Ne vienas iš musų atkaklių kaip kairiųjų, taip ir dešiniųjų partijų partizanų skaudžiai apsiriko kas link Šimkaus veikimo.

Iš p. St. Šimkaus pasielgimo aiškiai matyti, jogei jis neatvažiavo pas mus nė kaipo klerikalas nė kaipo socialistų priešas, bet kaipo lietuvis, kuriam rupi vien šelpimas musų pavargusių viengenčių. Šiuom pasielgimu p. Šimkus padarė sektiną bepartyviškumo pavizdį pastatydamas bendrą lietuvių tautos reikalą augščiau musų įvairių partijų intrigų už ką Amerikos lietuvių visuomenė privalytų jį remti, ir tokiu budu pagelbėtų abelną šelpimo darbą.

Pasirodė pirmas numeris naujo sąvaitinio laikraščio "Pažvalga." "Pažvalga"eis vieton buvusios"Laisvosios Minties" ir bus leidžiama iš vien su "Jaunaja Lietuva," tam tikros bendrovės, kurios tikslu bus leisti bei platinti laikraščius ir knygas. Kol bendrovė nėra suorganizuota visą "Jaunosios Lietuvos" ir "Pažvalgos" leidimo ir redagavimo darbą ves p. A. Rimka ir p. Z. Vitkauskas.

Pirmas "Pažvalgos" numeris suteikia gana malonų įspudį. Tilpusieji straipsniai turiningi ir plačiai apriebianti visą musų viešojo gyvenimo bėgį.

Susiliejimas "Jaunosios Lietuvos" su "Laisvają Mintimį" beabejonės gali padidinti spėkas del stambesnio darbo, bet ar ne verčiau butų buvę susivienijusiems leidėjams vieton dviejų, sąvaitinio ir mėnesinio, sukoncentravus spėkas išleisti vieną gerą mėnesinį laikraštį, kuris taip butų pageidaujamas Amerikos lietuvių. Sąvaitinių laikraščių pas mus yra užtektinai.

Į LIETUVIŲ VISUOMENĘ AMERIKOJE.

Brangus Viengenčiai!

Atvažiavau pas jus kupinas vilties ir įsitikėjimo, kad jums, kaip man ir mane siuntusiems, rupi vien Tėvynės vargingas padėjimas. Kiekvieną patarimą čionykščių lietuvių veikėjų ėmiau su pilnu įsitikinimu, kad jis veda tik prie mano tikslo: surasti kuodaugiausia pagelbos Lietuvai.

Sutikau ant visko, ko nuo manes reikalavo; ėjau visur kur mane šaukė, ir visur kalbėjau vien apie vargą, apie nelaimes, visur šaukiau: "duonos duokite badaujantiems." Ir pradėjo mane barti, pradėjo mane skriausti. Vieni viešai mane išvadino Judošium ir veidmainiu, kiti vagino, treti tebešukauja, kad aš klerikalų tarnas ir jų misijonierius.

Kada vieni prakalbas man rengia — neina kiti; kada tie surengia, anie neina. Iš vieno ir to paties miesto gaunu nuo įvairių sriovių laiškus. Vienos sriovės žmones kviečia atvažiuoti pas juos. Kita sriovė rašo: girdėjome, kad tokia ir tokia sriovė rengia prakalbas ir žada Tamistą kviesti, tai-gi pas juos nevažiuok, atvažiuok pas mus; musų daugiaus. Nežinau kodėl taip daroma. Vienas dalykas man aišku: daugeliui musų brolių amerikiečių pirmiausiai rupi, kas tai kitas, o tiktai paskui Tėvynė, paskui badaujantieji tėvai, skriaudžiamos moterįs ir seserįs.

Kad jųs matytute ašaras skriaudžiamųjų, kad girdėtumėte verksmus badaujančiųjų — suvirpėtų Jusų širdįs.

Rankas ištiesęs prie Jusų šaukiuosi, broliai, susipraskite, pamastykite apie tą baisią nelaimę, kuri užkrito ant musų žemelės!

Aš nenoriu, kad Jus užmirštumėte savo pažiuras, partijas. Aš tik noriu, kad bent šiame momente Jųs jaustumetės pirmiausiai **lietuviais,** nariais tų šeimynų, ką šiandieną likę be pastogės ir badauja.

Savo veikimu iki šiol gal ką ir užgavau; nežinodamas Jusų santikių, gal kuom ir nusidėjau. Nepalaikykite man tai už blogą; to nenorėjau.

Iki šiol norėjau laikytis, o dabar griežtai laikysiuosi šių principų:

1) Eisiu visur, kur mane pašauksite.

2) Pinigus surinktus mano prakalbose siusiu patsai po Jusų kontrole į Vilnių "Lietuvių Draugijai nukentėjusiems del karės šelpti," kuri čion mane atsiuntė. Jeigu aukuotojai išreikš norą nusiųsti kitai panašios rušies įstaigai — išpildysiu jų norą ir siusiu, kur man nurodys.

3) Susirinkimuose, mano prakalboms rengiamuose, jeigu kalbėtų, apart manes kiti kalbėtojai, neturės buti paliesta koki nebutų įsitikinimai, sriovės, partijos.

ST. ŠIMKUS.

"Lietuvių Draugijos Nukentėjusiems del Karės Šelpti" atstovas.

P. S. Liepos 20 d. busiu Wilkes Barre, Pa., ir žadu aplankyti Pittstono ir Philadelphios apielikes. Pradėsiu nuo Wilkes Barre. Meldžiu vietinių veikėjų, susižinojus tarp saves, išdirbti tose apielinkėse smulkesnį mano prakalboms maršrutą. Kada busiu kitose dalyse Amerikos — pranešiu šiek-tiek vėliau.

Iš Lietuvos.

Joniskis, Šiaul. apskr. Joniškiečiams nemenkai reikėjo privargti ir pakentėti nuo vokiečių, bet ne tiek, kiek laukiama buvo. Sodžiuose, kur jie buvo apsilankę, paėmė avižas, aprinko kiaušinius, surius, sviestą, lašinius ir kitus valgomus daiktus. Vienamkitam išvedė arklį, kaikuriems "dovanojo," bet kaip vėliau pasirodė, tai dovanotieji buvo ar kaimyno, ar kur iš toliau atvesti. Moterims tekdavo audeklų, mergelėms — visokių apuošalų, muilų, kaspinų ir kita ko. Žinoma, tai vis iš miestelio. Pasižvalgius po miestelį matai langus išdaužytus, krautuves išplėštas, visokių baldų primėtyta. Vokiečiai pradėjo — sodiečiai pabaigė. Iš garinio maluno, pavyzdžiui, liko tik murai ir pečius. Miltus, smulkiasias mašinas, javus, linus, net lentas, aruodus išnešiojo ar tai miestiečiai, ar tai "gaspadoriai" išsivežė. Viskas tas atsitiko tarp vokiečių išėjimo ir rusų atėjimo (ne karuomenės, o šiaip vyresnybės). Dabar eina tardymas.

Nuo kulkų nukentėjo langai, iškabos, bažnyčios muras iš Mintaujos pusės. Šiaip jau niekas, Apylinkėje yra keli kapeliai, kaip vokiečių taip ir rusų.

Vokiečių orlaiviai skraidė ir mėtė bombų bent kas dieną.

Didesnių mušių buvo ties Jokiškių kaimu, už Joniškio ant Šiaulių plento.

Sužeisti ramus gyventojai. "Lit. R." rašo, kad į Kauno miesto ligoninę atvežta gydyti iš Naumiesčio apskr. Agota Mikauskienė, 45 m.; sužeista vokiečių, jos gimtinį kaimą beimant. Iš Antanavo valsč., Marijampolės apskr. į tą pačią ligoninę atvežta Jonas Nainevičius, 15 m., ir Justinas Čukaitis, 8 m.; abu sužeistu bombų skeveldromis iš vokiečių orlaivių.

VILNIUJE.

Pabėgėliai iš Suvalkų gub. Šiomis dienomis į Vilnių atvyko naujų pabėgėlių iš Suvalkų gubernijos. Jie sako kad visiems gyventojams įsakyta išsikraustyti 30 verstų nuo pozicijų.

Ir pabėgėliams ir tiems, kuriems liepta išsikraustyti, reikalinga yra pagelba, todėl bus reikalinga naujų aukų.

Iš "Lietuvių Globos šelpti musų broliams lietuviams iš Prusų Lietuvos." Iš stambesniųjų pašalpų "Globa" yra suteikusi šių miestų belaisviams: Saratove 600 rublių ir kelioliką pudų marškinių ir drabužių; Alatyriuje (Simb. g.) 500 rub. ir kelioliką pudų rubų ir drobės; Kamišine (Sarat. g.) 245 rub.; Orenburge 100 rub. ir keletą pudų rubų; Simbirske 110 rub. ir rubų; Balandoje (Sarat. gub.) 40 rub. ir į daugelį smulkesnių vietų. Be to, "L. Globa," atsižvelgdama į belaisvių prašymus, siuntinėja jiems lietuvių kalba Biblijų, laikraščių ir šiaip literaturos.

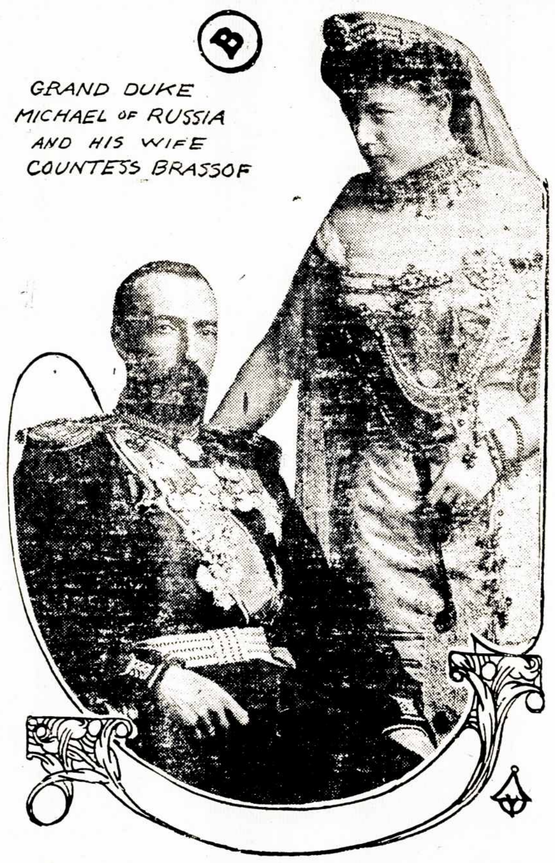

Rusijos Didkunigaikštis Mikolas su savo žmona, grafiene Brassof.

Caras atleido savo broliui Mikolui ant kurio jis buvo labai supykęs užtai, kad 1911 m. Mikolas apsivedė su motere ne karališkos giminės. Mikolas nepaprastai atsižymėjo narsumu ir gabiu vedimu kariumenės Karpatuose.

Maldačionių sodžius, Panev. apskr. Maldačionių sodžius stovi prie vieškelio, kuris eina nuo Panevežio į Mintaują ir Šiaulius, užtai dažnai tuo keliu eina ir važiuoja nemaža žmonių, o kartais žygiuoja ir karuomenė; netruksta nė valkatų, kurie platina visokias pramanytas paskalas ir vilioja iš žmonių turtą. Maldačioniečiai, ypač moterys, labiau mėgsta klausyti klaidinančių paskalų, negu laikraščių. Netruksta tokių, kurios atsidusę pasako:"Dabar kaip nėra žydelių, tai nėr kam nė naujienų papasakot." Maldačionių jaunimas — vidutinis, tik bėda, kad nėra kur gauti knygelių. Skaitančių butų, bet pinigų raštui nusipirkti truksta, o antra, nėra nė kur pirkti, nes nėra knygyno. Jaunimas suseina dažnai, pasilinksmina ir pažaidžia. Didelės tvarkos nematyti, užtai beveik visada "pusberniai" ima "šumyt" ir šunybių daryti. Kadangi nuo mųs nepertoli yra karo laukas, tai dažnai reikia šiuo ir tuo patarnauti. Buna karvių, javų vežimų, šieno ir k. rekvizicijų. Žydus prašalinus, pas mus krautuvių prekės ne tik pabrango, bet kai-kurių, tai nė už pinigus negalima gauti. Maldačioniečiai seniai rengiasi skirstyties vienasėdžiais, bet dėl nesantaikos tas darbas ligi šiol dar neįvyksta.

Pušalotas, Panev. apskr. Nors šio kampelio nepasiekė vokiečiai, bet žmonėms baimės įvarė gana. Taip, balandžio pabaigoje, kada vokiečių žvalgai buvo pasklydę po netolimus miestelius, žmonių baimė buvo baisiai išaugusi. Pametę visus darbus, ėmė visi rengties išvažiuoti, nors vokiečių nė vienas nematė. Tik drąsesnieji susivokė, ėmė skubiai sėti laukus, paskui tuos pasekė ir bailesnieji. Dabar jau visur apsėta vasarojus, pabėgėliai sugrįžo ir visas gyvenimas eina senomis vėžėmis, tik armotų griovimas neduoda žmonėms ramybės; dienomis ir naktimis griaudžia labai aiškiai.

Panevėžys. Panevėžys tebuvo rubežiu vokiečių antpludimo. Bal. 15 d. Panevėžį apleido administracija. Mieste tepaliko keli policistai ir isprauninkas. Nuo miesto galvos gubernatorius paėmė parašą, kad tas neapleistų miesto. Bal. 18 d. nebeliko ir likučių. Mieste pasiliko visai nedaug gyventojų. Bal. 23 d. atėjo rusų karuomenės, žmonės nurimo ir net pradėjo grįžti. Šios dienos vakare vokiečiai jau buvo suėję į Krekenavą. Bal. 24 d. 5 val. rytą vokiečiai Krekenavos vieškeliu, per Naujamiestį, prisiartino prie Smiltinės (6 varstai nuo Panevėžio). Vokiečiai išsidriekė frontu tarp gelžkelio (kairysis jų flangas) ir sodž. Navaršonių (dešinysis flangas) Sužylos ir Nevėžio paupiu. Ant tilto vokiečiai pasistatė kulkosvaidžius. Rusai buvo apie Nausodį ir sutiko vokiečius šuviais. Vokiečiai nuo rusų buvo per 2 var. Išpradžių buvo tik šautuvų ugnies, bet apie 7 val. ryto nuo Navaršonių sodž. vokiečiai paleido kelioliką šovinių iš armotų į Nausodį, kuris nuo jų užsidegė. Tuo laiku aplinkinių kaimų ir miesto gyventojai, ligšiol belaukę, kas čia bus, jau tikrai pabugo ir išsikraustė į miškus, susistatė duobėse, o daugelis pabėgo ir į tolesnes apylinkes. Vokiečių spėkoms didesnėms esant, musų karuomenė jau buvo besitraukianti atgal, bet tuo laiku traukiniu Panevėžin atvažiavo artilerija, kuri tuojau, sustojus prie Savitiškio dvaro gojaus (3 varst. nuo Pan.), pradėjo atsakinėti. 11 val. ryto vokiečiai jau traukėsi atgal. Iš rusų pusės prie Nausodžio aukų nebuvo.

Tą pačią dieną du musų furažininku nuvažiavo į Molainių sodž. (4 varst. nuo Pan., Upytės vieškelis) pirkti šieno. Tuo tarpu atlėkė nuo Upytės vokiečių žvalgai. Vienas kareivis spėjo pasislėpti, kitą vokiečiai suėmė nelaisvėn, bet rusai paskiau pasiviję, jį paliuosavo.

Vienas vokiečių kareivis, sužeistas į ranką, buvo pasislėpęs Zubiškių sodžiuje. Kazokai niekur negalėjo jo surasti; paraginus, ėmė ieškoti gyventojai; vokietį surado pasislėpusi klojime po šiaudais.

Vokiečių žvalgai iš gyventojų valgymui pasikalėdodavo kiaušinių, kumpio, pieno, už kuriuos nemokėdavo, o tik padėkodavo.

Bal. 18 d. vokiečių žvalgai išsprogdino Liepojos — Romno gelžkelio tiltą per up. Suoją. Gelžkelių batalijonas, bal. 21 d. betaisydamas tiltą, sužinojo, kad prie Balnoravos sod. vėjo malune yra vokiečių žvalgai. Rusai pričiaužė ir pradėjo maluną šaudyti. Vokiečiai norėjo pabėgti, bet kelis jų arklius užmušė; vokiečiai, kurių kelius rusai sužeidė, pasidavė nelaisvėn.

Tokiu budu suėmė 11 vokiečių.

Gyventojai, nerangiai kasę duobes, bal. 24 d. ir toliau Panevėžio pradėjo skubiai kasties ir rašyti savo turto apkainavimo aktus. Atmušus tolyn vokiečius, vėl aprimo, išsitraukė suslėptą mantą.

Gruzdžiai (Šiaulių apskr.). **Vokiečiai. Gaisras.** Vokiečiams išsinešinus, man teko buti Gruzdžiuose. Pėdsakų jokių nesimatė, matyti ir nesimušė.

Iš gyventojų aprankiojo avižas, šieną, kiaušinius ir kitus valgomus daiktus. Iš krautuvių išnešė ir-gi valgomuosius daiktus. Šiaip nelabai kas tenukentėjo, kitur vokiečių ir bute nebuvo. Pažymėtina, kad vokiečiai labai mėgo dalinti "dovanas;" taip, kas buvo apsukresnis ir mokėjo apsieiti, tam už alaus uzboną ar vištą, kiaušinių desėtką — "dovanojo" arklį ar ką kitą. Tarp vokiečių, pasakoja, buvę ir lietuvių — lietuvininkų (taip jie save mėgsta vadinti). Jie labai mandagus ir nudžiugdavo, jeigu pasitaikydavo proga ilgiau pakalbėti su broliais. Tuose namuose, kur įžengdavo lietuvininkas, niekas neatsitikdavo, tik "dovanų" budavo... Kaime S. buvo atsilankę du lietuvininku žvalgu; jie taip susibičiuliavo, kad net ir fotografijomis apsimainė. Gailėjosi, kad neturi su savim aparato nusitraukti grupėje. Jie visi trokštą Lietuvos suvienijimo.

Balandžio.... vokiečiai buvo besiartinę prie Gruzdžių, gyventojai vėl bėgo. Bet ties Verbunais rusai juos atmušė.

O gegužės dienos nakčia vokiečiai ir suvis arti bebuvo, ta pačią naktį, iš ryto kilo gaisras del nežinomos priežasties. Sudegė Šakinos g-vė.

Panevėžys. Gaisras. Gegužės 2 d., auštant, kilo gaisras Stetiškių sodžiuje, sudegė 11 kiemų. Buvo didelė vėtra, o trobos sustatytos tankiai. Begelbėdami savo mantą, nukentėjo 10 žmonių; 2 sudegė (Vanagas ir Juška), 2 sunkiai apdegė (Šipelis ir Šilienė, pastaroji ligoninėj mirė), 6 lengviau apdegė. Geg. 10 d., auštant, antru kartu vėl kilo gaisras, sudegė 5 kiemai. Žmonių šiuo tarpu nenukentėjo. Per abu kartu sudegė gyvulių, išgelbėti mantos gyventojai veik negalėjo. Statiškiai kažinko nelaimingi: 4 metai atgal irgi buvo didelis gaisras, o kiek atmenama, tai šis sodžius dega 9 kartą. Ar ugnis iš pypkės paeina, ar iš padegimo, tikrai nežinoma. Stetiškiai dabar nutarė skirstyties viensėdžiais.

— Gegužės 11 d. vakare kilo gaisras Pumpėnuos (Pan. ap.). Išdegė Pasvalio gatvė, sudegė apie 100 trobų. Paštas, vartotojų d-jos krautuvė išgelbėtas.

— Pernykščiai sausi metai ypač skaudžiai atsiliepė pasvaliečiams, kurių dirva tokiu metu nedera. Geg. 7 d. susilaukė iš valdžios pavasariui sėklų.

— Vokiečių sudegintas sodž. Nausodis nutarė skirstyties viensėdžiais.

(Iš "Liet. Žinių.")

IŠPANIJA PRISIGAMINA AMUNICIJOS.

Madrid (Išpanijoj). Pastaruoju laiku, išpanų valdžia buvo labai užimta prigatavojimu kariumenės ir laivyno ginklavimų. Artilerijos, šautuvų ir kulkų dirbtuvėse dirbama dieną ir naktį. Pats karės ministeris aplankė didžausias dirbtuves nekuriuose miestuose, kad dažinoti tikrai kiek amunicijos tos dirbtuvės gali padirbti.

Kariumenės ir laivyno komisijos nuvyko į Suvienytas Valstijas ir į Italiją nupirkti ginklų, amunicijos ir mašinų del jos padarymo. Kalbama taip-gi, kad Išpanija bandys nupirkti didelį skaičių submarinų ir minų del apgynimo pakraščių.

Visi šie prisirengimai yra užlaikomi gana didelėje slaptoje. Manoma, kad Išpanija visai nesirengia stoti karėn, bet tik nori buti pilnai prisirengus pasitikti visas pasekmes šios karės be baimės. Nes jeigu, laike paliaubų po karei, kitos valstijos, nesiklausę Išpanijos bandytų paskirti viena kitai dalis išpanų teritorijos (kas gali atsitikti), ypatingai Balearikų arba Kanarų salas, Išpanija nori buti pasirengus apginti savo žemę.

PO MEDŽIU.

Mieli broliai ir seserįs: —

Prieš ketvirtą dieną liepos mes kalbėjomės apie dieną paskirtą Amerikonų pasveikinimui mųs ateivių. Toji diena įvyko ir atsibuvo ketvirtą dieną liepos, dieną atminimo pasiliuosavimo šios šalies iš po aštraus Anglijos jungo 140 metų atgal. Ar jųs buvote ant to susirinkimo? Aš buvau, ir aš dairiausi ar nepamatysiu tenai jųs. Man buvo liudna, kad tik vieną iš jųs ten mačiau. Vieną, tiktai vieną! Oh, kaip galia, kad jųs negirdėjote tos puikios muzikos — himnų ir maršų, ir tų puikių dainų! Aš užtikrinu, kad jeigu jųs butute ten buvę, jųs butute užsiganėdinę. Man taip buvo gaila, kad net bėgau žiurėti kur jųs dėjotės. Pamislykite sau kur aš jus radau! Kur tik atbėgau į stubą pažiurėti, visur jus atradau apie stalus apkrautus bonkutėmis; riksmas, lermas visur kilo, daugelyje vietų langai ir durįs uždarytos, oras pašvinkęs biauriaŭ kaip bravore. Bėgau, jieškojau ir kur tik pribuvau visur tas pats buvo. Paraudo mano veidas, pasisukau į užkaborį, nuslinkau namon ir pradėjau mislįti. Visokios mislįs ėjo per mano galvą; kartais taip skaudžios, kad pamislinus prakaitas pasipylė ant kaktos iš gėdos.

Mislinau sau ir aiškiai mačiau dangų ir peklą ant žemės. Ten svetainės parengtos del musų priėmimo, gražiai, kuopniai išvalytos, išvėdytos, gražiai iškaišytos, buvo parupinta puiki muzika; ten suėjo žmonės visokių luomų, visokių tautų, ten atėjo ir rengėjai, kelis mačiau turčius, kurių fabrikuose mes sau duoną užsidirbam; ten gyvavo ramumas ir rankų plojimas tai už gražią muziką, tai už dainas o labiausia už prakalbas Amerikos tėvynainių, kurie gražiai nurodinėjo iš kur atsirado Suvienytos Valstijos, kas šią šalį padarė laisvą, kaip joje gyventi, kaip rupintis apie tolesnę gerovę. Tai buvo linksma ir pamokinanti valanda. Musų broliai-gi, nemylėdami tokio gražaus susirinkimo užsisakė į valias sau alaus iš vakaro ir pasiliko namie, pakol neištuštino bonkų.

Sėdėjo, rukė ir gėrė, pakol patįs neapkvaito, pakol vaikus neapsirgdino. Matomai mums pekla labiau tinka. Kartais mes rugojam ant turčių, kurie už mažą mokestį priverčia mus sunkiai dirbti. Bet nepamirškime pažiurėti gyvenimo turčiaus ir gyvenimo mųs pačių. Turčius, pagal musų nuomonę, galėtų turtuose apsikrovęs alų maukti. Bet mes turčių sutinkame besirupinantį apie turtą apie įgavimą daugiau turto apie gerovę žmonių, apie gerovę tautos, šalies.

Jis vis kuom nors užimtas naudingu, ką nors savo darbu jisai tveria. Jis taip dirba kaip jis tik išmano butų geriau. Kitaip mes sutinkame musų brolius: mes savuosius daugiausiai sutinkame neatbolnume, praleidžiant laiką vėltui, nesirupinantį nieku. Nekurie musų broliai įsišumiją užmiršta ir laiką ėjimo į darbą, tada darbdaviai paima į jo vietą kitą ir per neatbolnumą pražudo savo viską. Kada vargas ateina bausti, tada jis kaltina visus ką pamislija, o tankiai nuo vargo pabėga, palikdamas silpną savo moterį ir mažutėlius kudikius vargo nastruose; pats pabėga apgaudamas pačią gamtą. Kas butų ant svieto jeigu visi žemės gyventojai butų toki kaip mes. Galima spręsti kad butų palaida bala, nebutų nei fabrikų nei organizacijų nei valdžios, nieko — gyventume kaip žuvįs arba kaip žvėreliai kur ką nugriebdami.

Ne, mieli broliai, ateina laikas kad kiekvienas žmogus ant šios pasaulės turės išduoti rokundą už savo praleistą gyvenimą ne po mirčiai, bet čionai, ant žemės. Ateina laikas kad kiekvienas turės mokėti rašyti ir skaityti, kad gautų geriau suprasti kas tai yra šita pasaulė o paskui turės pradėti vesti gyvenimą iš kurio turės išeiti atskaita. Šioje gadynėje mes girdime paniekinimą turčių, paniekinimą carų, kaizerių ir kitokių valdonų, kad save užtarti priešai vargą. Bet pamislįkime ant kiek mes patįs esame netikę, kad mus gali suvaldyti tiktai valdonai su tvirta geležine ranka. Nors jie mus marina badu, nors jie duoda progą tik vargingai gyventi ir skerdžia mus tukstančiais ant karės laukų — ir tai dar mes turime jiem labai padėkavoti nes gyvenant tik pagal musų supratimą ir rupestingumą gyvenime mums dar sunkiau butų.

Iš priežasties nerupestingų žmonių turi vargti ir tie kurie rupinasi apie gyvenimą. Tai-gi nebukime priežasčia kitų vargo, rupinkimės apsišviesti. Šventei atėjus, turime patirti kokia šventė, ką ji reiškia ir kaip ją atšvęsti. Švęsdami visada tik su alučiu ir baliukais, peštynėmis ir išsipirkimais iš kalėjimo, mes švenčiame visas šventes vienokiai: kalėdas, velykas, ketvirtą liepos ir kokios tik nepapuola. Gerbiami tautiečiai, už kiek mes pinigų numetėm per 4 liepos aludėm ir policijom butume visai Suvalkų rėdybai pietus iškėlę šitame jų vargingame padėjime. Sukruskime ir paduokime vienas kitam ranką žengti ant toliau geresniu keliu. Nelaukime pakol aplinkybės mus nuteis ir privers, bet mes patįs rupinkimės buti žmonėmis, ir kalbinti savo silpnesnius brolius prie geresnio kelio.

Kur tas geresnis kelias, aš čia nors trumpai turiu nurodyti. Jeigu tu esi dar jaunas Lietuvos bijunas, tu imkis prie knygos, prie mokslo, suvartok savo tas pajiegas, kurios stumia tave o tu nesupranti kur, imkis prie mokslo ir vartok tą stumimo pajiegą, ir tau seksis, tu išmoksi skaityti, rašyti, amato; busi vyras, busi pylietis naudingas žmonijai. Jeigu esi vyras suaugęs, dar turi stiprybės, meski girtuoklystę ir taipgi imkis prie knygos, prie mokslo, gelbėkis nuo tamsios prapulties, nežiurėk kas ką sako; nors tave mažo nemokino, bet tu gali išmokti ką tik nori ir nenustok vilties. Jeigu esi tėvas vaikų, nėra šventesnės priederystės kaip mėginti savo vaikus pratinti pamylėti mokslą, jų pajiegas versti į mokslą ir darbą. Jeigu matai kad tavo vaikas griebiasi skaityti "Buffalo Bill's prietikius," mėgink įgundyti kad velyk skaitytų geografiją, historiją, mokintųsi gramatikos. Jeigu matai mėto "bolę," mėgink apmainyti jo žaidimą ant kokio darbo, kuriame taippat išsimiklys ir pripras prie teisingo žmogaus gyvenimo. Merginos ir moterįs, jusų didžiausi vargai paeina nuo apsileidimo, taigi ir jums laikas pabusti ir šis tas išmokti. Tik pamislįkite ar jums neverta mokintis ir tobulintis, juk jųs esate motinos visų pasaulės žmonių!

Padėkuodamas jums širdingai už jusų atidą ant tų kelių žodžių, lieku su pagarba,

Žmogus po Medžiu.

DARBININKŲ ŽINIOS.

*

Pirm karės mieste Londone, Anglijoje, buvo 5,000 nešiotojų į stalą ir barzdaskučių, kurie turėjo prasišalinti karei užėjus.

*

Algos paprastų darbininkų Birmingham, Anglijoje, visur beveik du kart didesnės negu buvo prieš karę.

*

Didesnė pusė visokių gatavai padarytų drapanų Suvienytose valstijose padaryta mieste New Yorke.

*

Valstijoje Minnesota ukininkai turi daugiau kooperacijų negu kitoj kokioj valstijoj šios šalies.

*

Kanadoje pereituose metuose nelaimingų sužeidimų iš užmušimų dirbtuvėse atsitiko 5,798.

*

Didesnė pusė merginų mieste New Yorko uždirba mažiau kaip po $ 9.50 ant sąvaitės.

*

Unijos valstijoje North Carolina, pasirupino įvesti tiesą algų mokėjimo kas dvi sąvaitės.

*

Mieste Kansas City Mo., miestas įvedė veltų apžiurėjimą dantų vaikų einančių į mokslainę ir jų gydymą.

*

Anglijos valdžia rupinasi prikalbinti merginas žvejotojas eiti dirbti amunicijos del karės į miestą Dundee.

*

Švedijoje karčiamos buna uždarytos subatos dienomis, delto kad subatoje buna algų išmokėjimas. Bankos užtai ilgiau tą dieną buna atdaros.

*

Pereitą gruodžio mėnesį bedarbių buvo ant 200 tukstančių daugiau mieste New Yorko negu metuose 1918

*

Mieste Sioux City, Iowa, šluotų išdirbystėje darbininkų algos tapo pakeltos po 30 c. ant dienos.

*

Miestuose Brecon, Glamorgan ir Mammouth, Škotijoje, valkatų ir šiaip be darbių sumažėjo ant 50,000 nuo karės pradžios.

*

Californijos barzdaskučių unija rupinasi įkurti namus nusenėjusiems barzdaskučiams.

*

San Francisco unijos rupinasi prižiurėti kad visi unijos ašmens butų užregistruoti ant rinkimo urėdo ateinantį rudenį.

*

Mieste Canton, Ohio. miesto roda nutarė kad tik unijos darbininkus priimti prie miesto darbų.

I. VOKIETIJA.

(Tąsa.)

Galutinai 1273 m., matydami, kad jie vienok negalės ilgai gyvuoti be viršininko, rinkėjai nutarė pasiulyti karuną tulam Rudolfui, grafui Hapsburgo, žmogus kuris nors jis nebuvo viens iš didžiųjų valdonų, vienok turėjo gana plačias žemes Svabijoj, Alzacijoj ir Šveicarijoj, (jo tėvyškė buvo Šveicarijoj) ir kuris buvo pragarsėjęs už savo narsumą, dievobaimingumą, ištikimumą ir meilę teisingumo. Rudolfas apsiėmė buti karaliumi ir tapo apvainikuotas Aachene, kur visi vidurinių amžių Vokietijos karaliai tapo apvainikuoti. Popiežius Gregorius X patvirtino išrinkimą Rudolfo, ir pašventino jį imperatorium. Rudolfas buvo sumanus žmogus; jis greitai sutiko su popiežiaus pareikalavimu, kad nesikištų į bažnyčios arba Italijos dalykus. Taip kad, gyvendamas taikoje su popiežium, jis galėjo visą savo atidą padėti ant padarymo tvarkos Vokietijoj. Jis pirmų pirmiausiai išnaikino plėšikus ricierius, sugriaudamas jų pilis ir pakardamas pačius plėšikus. Taip kad į keletą metų, vėl galima buvo keliauti per Vokietiją, vesti pramonę arba išdirbti žemę be baimės apiplėšimo. Paskui Rudolfas privertė visus prie imperijos priklausančių šalių valdonus pripažinti jo vyriausybę ir gyventi taikoje, pagal tiesas imperijos. Tik vienas valdonas, Ottokar, karalius Bohemijos (Čechijos) ir kunigaikštis Austrijos, neapsiėmė pripažyti Rudolfo. 1278 mete, Rudolfas sumušė šį pasikėlėlį, atėmė jo žemes ir išdalino jas sau ištikimom ypatom. Kunigaikštystę Austrijos, jis atidavė savo sunui Albertui, ir nuo to laiko iki šiai dienai, Austrija priklausė Hapsburgų šeimynai. Abelnai, Rudolfas įvedė tikrą tvarką Vokietijon ir vėl pastatė imperiją ant kojų.

Rudolfas numirė 1291 m. ir tada netvarka prasidėjo iš naujo. Rinkėjai nesutikdavo kokį imperatorių išrinkti; kuomet vienos pusės išrinktas imperatorius nepatiko kitai pusei arba popiežiui, nesutikimai ir kovos kildavo ir taip dalykai ėjo, su trumpom perijodom geresnių laikų (paveizdan viešpatavimas Karolio IV, labai gabaus ir galingo žmogaus, 1347—1378) iki 1439 m. kada įstatymas buvo įvesta, pagal kurį imperija turėjo ant toliau priklausyti Austrijos (Hapsburgų) karališkai šeimynai, ir popiežiaus užtvirtinimas buvo visiškai nereikalingas. Nuo to laiko iki 1805, su retais išėmimais, ypatos priklausančios Hapsburgų šeimynai buvo išrinkta imperatoriais. Bet, nuo mirties Maximiliano I, (1519 m.), imperatoriaus galybė ėjo mažyn, kuomet dideli valdonai valdybų iš kurių imperija susitvėrė, pasidarė vis stipresni; ir buti "imperatorium" buvo kuo toliau to vis labiau tik tuščia garbė. Maximilianas I užėjo ant sosto 1493 m. Metais prieš tai, 1492 m. Kolumbas buvo atradęs Ameriką ir su tuomi skaitoma pabaiga vidurinių amžių ir pradžia moderniškos periodos istorijoj.

Civilizacija Viduriniuose Amžiuose.

Pirm negu pradėsime kalbėti apie moderišką erą, butų gerai dar trumpai pažvelgti į civilizaciją vokiečių viduramžiuose.

Kartu su nupuolimu Romos imperijos vakaruose, žuvo ir augšta romiečių civilizacija. Barbarai, užimdami vietas apgyventas romiečių arba jų civilizuotų pavaldinių, sunaikino didesnę dalį tos civilizacijos produktų, kaip tai puikius marmorinius palocius, stovyklas ir kitus visokius dailos išdirbinius, o ypatingai sudegino daug knygų, kuriose radosi plati romiečių literatura, jų mokslas. Mat barbarai, nemokėdami skaityti, nematė jokios priežasties užlaikyti visą tą nuo pražuties. Labai mažas skaičius knygų užsiliko šen ir ten, ir daugiausiai pateko į vienuolynus, kur per ilgus šimtus metų mokslą mylinti minykai užlaikė jas, skaitė ir perrašė jas, pridėdami savo komentarus (paaiškinimus). Kad ne minykai, tai šiandien mes gal visai nieko nežinotume apie romiečių literaturą, ir kur kas mažiau apie jų istoriją negu mes žinome. Nes, kaip buvo pirmiau pažymėta šioj istorijoj, viduriniuose amžiuose, visi mokslininkai buvo vienuoliai. Tik jie vieni turėjo laiką ir ramybę reikalingą del mokslo. Svieto žmones, kad ir augščiausių luomų, tankiai nemokėjo nei savo vardo parašyti ir per ilgą laiką, retai kuris mokėjo skaityti. Jei gu ir mokėjo truputi skaityt, tai nebuvo ko skaityt, nes vienatinės tų laikų knygos buvo rankraščiai, padirbti daugiausiai irgi vienuolynuose, ir kurie buvo labai brangus. Taip galima sakyt, kad pagal dabartines idėjas apšvietos, žmones viduramžių buvo labai tamsus.

Tik su kryžkarėm, didesnė apšvieta pradėjo platintis Europoje. Mat per kryžkares (12—13—14 šimtmečiuose), žmones pamatė daugiau svieto, susipažino su graikais ir arabais, kurių civilizacija kur kas augščiau stovėjo už teutonų, ir pasinaudojo šia civilizacija. Nuo arabų ir graikų, teutonai (ir kiti europiečiai), labai daug išmoko apie mediciną, gamtos mokslą, filosofija, geografija, istorija ir tt. tt. Nuo arabų jie išmoko naudojimą kompaso. Su pagelba mokslo dagauto nuo arabų (kurie patįs jie dagavo nuo graikų, indusų, chiniečių) europiečių tų laikų mokslininkai išrado paraką, teleskopą ir tt. Taip-gi padarė progresą astronomijoj, bet šis mokslas vienok dar ilgai buvo surištas su astrologija ir "magika." Po susidurimo su arabais, europiečiai pradėjo įsteigti universitetus, iš kur, povaliai, mokslas pradėjo vis labiau skleistis tarp platesnio skaičiaus žmonių. Paskui, 15-tame šimtmetyje vienas vokietis atrado spausdinimą o kitas, atrado budą padaryti popierą iš skudurų. Tokiu budu, kelias prie apšvietos pasidarė ant daug platesnis ir lengvesnis. Bet vienok šis viskas ėjo labai povaliai, nes nereikia pamiršti, kad vidurinial amžiai tęsiasi nuo 476 (Romos nupuolimo) iki 1492 (Amerikos atradimo). O didelis progresas tapo padarytas tik paskutiniuose šimtmečiuose. Taip kad abelnai, visoki niekingiausi prietarai ilgai viešpatavo tarp žmonių, ir laikė juos gilioj tamsumoj.

Valdžia Vokietijoj per visus viduramžius buvo feodališka; tai reiškia: augščiausi valdonai padalino savo žemes tarp žemesnių valdonų, kurie prižadėjo patįs ir su savo pavaldiniais buti ištikimi ir padėti viršiausiam valdonui karėje. Šie žemesni valdonai padalino gautas žemes tarp dar kitų "ponų," kurie jiem tą pat pažadėjo ką jie buvo prižadėję tam nuo kurio jie gavo žemes, ir tt. iki pasiekė žemių žemiausią luomą, vergus, (baudžiauninkus) kurie netik neturėjo jokios sąvasties, bet neturėjo valdžios nei ant patįs savę. "Ponai" gyveno pilyse arba apdrutintuose dvaruose, o laisvi ukininkai turėjo neblogas medines triobas. Vergai, gyveno pirtelėse, panašiose į tvartus. Visur, pas turčius ir pas varguolius, truko didelių smagumų, ir visur buvo nešvarumas, iš priežasties kurio kilo visoki marai, ligos. Taip apie 1347—8 mete daugiau pusė vakarinės Europos gyventojų žuvo nuo "juodosios mirties."

Jau ir viduramžiuose buvo vidurinė luoma žmonių, tai yra, miestų gyventojai. Vokiečiai nuo seniausių laikų nemėgo gyventi miestuose — jie jautėsi laimingi tik tyruose laukuose, kur nieks juos nevaržė. Bet pradžioje 10-šimtmečio, viens iš geriausių Vokietijos karalių, Henrikas I, pastatė miestus ir privertė žmones eiti ten gyventi. Mat tuose laikuose slavai ir vengrai labai užpuldinėjo ant Vokietijos, ir kad atsiginti nuo jų, reikėjo butinai turėti drutus miestus ir tvirtoves. Kad žmonėm neperdaug nelinksma butų gyventi viduryje miestų sienų, Henrikas davė jiems didesnes privilegijas negu kaimuose gyvenantiems. Miesto žmones užsiėmė daugiausiai pirkliavimu, ir su laiku, tapo labai turtingi ir daug mokintesni už kaimiečius. Jie turėjo daug lengvesnį ir laisvesnį gyvenimą; jų namai buvo geresni, smagesni, ypatingai jie pasistatė sau puikias bažnyčias, viduramžių katedras, kuriomis žmones ir šiandien grožisi ir kurias jie skaito tarp didžiausių savo tautos turtų. Toliau ir universitetai buvo įsteigti miestuose. Miesto gyventojai turėjo nukentėti nemažai nemalonumų nuo didelių valdonų, kurie kartais norėjo pavergti juos. Bet su sutvėrimu Hansiškos Lygos, miestai nustojo bijoję ir didelių "ponų."

(Tąsa.)

LIETUVIAI AMERIKOJ·

CHICAGO, ILL.
Bendras "L Vyčių" išvažiavimas.

5 d. liepos, amerikonų šventėje, vietinės "L. Vyčių" kuopos turėjo bendrą išvažiavimą. Jame dalyvavo 5 kuopos; iš dviejų kuopų atsilankė tik po keletą narių. Ačiu giedriam orui, virš trijų šimtų žmonių, daugiausiai jaunuomenės, išsirito iš dulkėto, paskendusio surugusioje atmosferoje miesto į tyrą orą už žalių miškų, kvepiančių pievų.

Šis išvažiavimas ypatingas ne vien tuomi, kad daug prišokinėta, išbandyta lenktynės, paskleista į padangę įvairių skambių meliodijų, kurių aidai skriesdami kratė orą, bet tuomi, kad turėta progos pažinti jaunos organizacijos spėkos. Pernai bendrame išvažiavime dalyvavo trįs kuopos, nes tąsyk jų tiek tik tebuvo. Vadinasi, per metus "L. Vyčių" kuopų čia užsidėjo net keturios.

Grįžtant prie paties išvažiavimo aprašymo, reikia pažymėti, kad jame pastebėta gražių ir kartu nesmagių ypatybių. Prie patarųjų reikia priskaityti separatišką dvasią, kuri kone visą laiką laikė iškapojus publiką į atskirus kuokštus. Tik vieną sykį pavyko visiems susitarti ir susikibus rankomis ištiesti du milžinišku ratu, kurių viduryje atsistoję du gerai žinomi lietuvių visuomenei dainininku niekaip neįstengė sutvarkyti. Po to jau daugiau nei nebandyta panašių ratų sukti. Prie gražių ypatybių siulosi priskaityti tyras blaivumas, gyva, entuziastiška dvasia. Veizint į jaunųjų minią blaivosi mintys, kurios seniau mus peversdavo į skeptikus, matant kaip musų jaunuomenė džiudavo ir nykdavo svetimtaučių bangose. Dabar-gi su džiaugsmu matome, kad jaunuomenė žengia ant tvirtos papėdės, kuri duoda gyvybę ir riša su visa tauta.

M.

CHICAGO, ILL.

5 d. liepos, lietuvis, Dominykas Gendalia, tapo mirtinai sužeistas nelaimėje su automobiliu. Jisai važiavo automobiliuje kurį Antanas Bogus kėravojo, kuomet staiga, kad neįbėgti į grebę, Bogus nukreipė automobilių į šalį ir, iš priežasties smarkaus pasukimo, Gendalia tapo išmestas iš vežimo, puldamas stačiai ant galvos. Bogus greitai jį pakėlė nuo žemės. Įdėjo į automobilių ir nuvežė į ligonbutį, kur jis netrukus mirė. Jo kaukolė buvo baisiai perskelta.

J. J. P.

TORONTO, ONT.
(Canada).

Čionai yra nedidelis burelis lietuvių, kurie turi savo parapiją ir keletą draugijų kaip tai: L. U. kliubas, Lietuvos Sunų, Šv. Juozupo draugija. Iš visų draugijų susitvėrė komitetas "Lietuvos Šelpimo Fondo" ir buvo pradėjęs darbuotis, bet Šv. Juozupo Dr. del nežinomos priežasties tuoj atsimetė. Vienok ji pradėtam darbui niekuomi nekenkė ir pati aukavo į fondą.

Surinkę apie 85 dol., per viešą susirinkimą buvo nutarta siųsti į Vilnių, Mokslo Draugijos vardu, 75 dol. del šelpimo, o 10 dol. buvo paskirta Autonomijos fondan. Del išsiuntimo pinigų, buvo išrinktas ir tam tikras komitetas, bet taip dalykai virto, kad tik vienas to komiteto narys išsiuntė aukas, ir tai, ant savo vardo, kaip tai tik nuo savęs. Teisybė, jis kvitą išsiuntimo atidavė kasieriui, bet žmones kurie aukavo, išgirdę apie tą pasielgimą papyko, ir nori pareikalauti kad kasierius sugražintų pinigus. Jie nežiuri ant to, kad kasierius turi išsiuntimo kvitą, nes kvita tik liudija, kad minėtas narys, p. V. J. savo locnus pinigus išsiuntė, o ne visuomenės.

Iš to viso išeina, kad žmones, labai neužganėdinti, daugiau visai neduoda aukų. Taip kad vieno žmogaus nesąmoningas garbės jieškojimas taip svarbų darbą visai sulaikė.

Darbai Toronto labai blogai eina. Nepatartina niekam atvažiuoti čionai darbo jieškoti.

J. Naunčikas.

CLEVELAND, OHIO.

Musų kolonijoj yra nemažai jaunuomenės, kurią galima paskirti į keturias dalis: 1) katalikai; 2) tautininkai; 3) socijalistai; 4) — tie kurie jokiu vardu nesivadina, yra visai beveidžiai. Nuo jaunimo pirmų trijų rušių, nors, nelaimei, lyg šiol jie mažai ką nuveikė visuomenės labui, ir apart "Vyčių" neturi jaunuomenės organizacijos, vienok dar galima ko tikėtis nuo jų; galima turėti viltį, kad ateityje pasirodys veiklesni, išduos naudingų vaisių, nes jų tarpe yra nemaža gabių, apsišvietusių, susipratusių, laikraščių ir knygų skaitančių vaikinų. Bet nuo ketvirtos rušies, nėra ko laukti. Jiems niekas nerupi — nei Tėvynė nei mokslas nei nieks kitas — kas yra rimto. Jiem apeina alus, degtinė, "bolės" ir šokiai.

Sulaukę subatos, dar nuo pietų eina per lietuvių namus, prašinėdami šeimininkų, kad daleistų jiems parsitraukti svaigalų ir pasikviesti muzikantą. Gavę daleidimą, viskas užia subatos vakare ir per nedėldienį, pakol neištinka kokia audra.

Paklbink tokius "veikėjus" užsirašyti laikraštį, ar pasiulyk kokią knygelę — tai išgirsi ko dar negirdėjai. "Kokį Tamsta skaitai laikraštį?" neseniai paklausiau aš vieno.

"Neskaitau jokio ir neskaitysiu! Laikraštis duonos ir pinigų neduos — dar tik daugiau ištrauks. Geriau tuos 2 dol. ar dolerį ir pusę pragerti, tai nors žinosi, kad buvau girtas. O ką už popierą sukiši pinigus ten kokiem dykaduoniam, tai dar tik paskui pasijuoks iš taves," ir tt ir tt. — kad net gėda aprašyti. Ir ką daryti su panašiais tamsuoliais? Kaip juos pertikrinti — ištobulinti? Juk jie mums visiems gėdą daro!

J. Šilkasparnis.

Vyčių III. Kongresas Chicago, Ill.

Liepos 1 ir 2 dieną Šv. Jurgio svetainėje įvyko Lietuvos Vyčių III Kongresas. Išviso suvažiavo 42 delegatu ir daugelis svečių. Kongresą atidarė su malda, kun. F. B. Serafinas. Kongreso vedėju tapo išrinktas Pr. Juškaitis, jo padėjėju L. Šimutis, pirmuoju raštininku J. Sakalauskas, antrąja raštininke Matilda Šukiutė. Presos komisijon pateko p-lė Ona Migauskiutė ir kun. H. Vaičiunas. Knygų peržiurėtojais, Petras Gibavičius ir p-lė Gurinskaitė. Stasys Šimkus pasveikino Vyčių delegatus ir ragino darbuotis labui musų nuvargintos tėvynės. Nors jo kalba buvo trumpa bet įspudinga, ir delegatai bei svečiai maloniai sutiko jo pasveikinimą gausiu plojimu rankomis. Toliau nutarta pasiųsti telegramus Apaštališkam delegatui ir Suv. Valst. prezidentui W. Wilsonui.

Turbut jokis Seimas nei Kongresas nebuvo toks gyvas ir rimtas kaip pastarasis. Visi delegatai elgėsi "džentelmoniškai" ir svarstė savo reikalus rimtai, be jokio karščiavimosi. Padaryta daug svarbių reformų konstitucijoje. Nutarta atspausdinti nariams diplomus ir padirbdinti kuopoms vienodas antspaudas, taipgi ir antspaudą centrui. Pavyzdžiai antspaudų tapo priimta Al. M. Raškaus ir už darbą sutikta $10.00 honoraro. Buvo svarstyta apie įsteigimą savojo organo. Paaiškėjo kad Vyčiai prie to jau yra pilnai pribrendę ir jau pralenkė net ir socijalistus skaičiumi savo narių. Tai-gi nutarta susijungti su L. R. K. Moksleivių Sus-mo organu "Moksleiviu" ir steigti savo dvisąvaitinį organą po vardu "Vytis." Šiam tikslui čia pat sumetė gan gražią sumą pinigų ir nutarta idant kiekviena kuopa mokėtų po $1.00 už organą iš savo iždo nuo kiekvieno nario. Pirmuoju redaktorium tapo išrinktas Al. M. Račkus ir antruoju Kazys Pakštas. Į administratorius tapo pakelti Anicetas Linkus ir Leonardas Šimutis.

Kadangi yra susitvėrus daug Vyčių "base-ball" ratelių ir kitų atletikos ratelių, tai-gi tapo iškeltas klausimas apie apdirbimą atletams įstatų. Worcester'io 26 kuopos delegatai atsivežė su savimi ir perstatė Kongresui šių įstatų projektą kuris ir tapo užgirtas. Be to buvo dar ir daugiau svarbių nutarimų kurius trumpoje ateityje pamatysime Kongreso protekole.

Sekantį Vyčių IV Kongresą nutarta laikyti Wilkes-Barre, Pa.

Centro Valdyba tapo išrinkta:
Dvasiškas vadovas, **Kun. H. J. Vaičiunas.**
Pirm., **Jonas Karosas.**
Vice-pirmininkė, **Matilda A. Šukiutė.**
Raštin., **P. Mulevičius.**
Iždin., **P. P. Batutis.**
Generališkuoju Atletų pirmininku, **Petras Gibavičius.**

Vytė,
Matilda Šukiutė.

MARGUMYNAI.

KODĖL VOKIETIJA TURI UŽTEKTINAI VARIO.

Per tris metus prieš dabartinės karės prasidėjimą, Suvienytose Valstijose buvo kas met pagaminta apie 1,200,000,000 svarų vario. Vokietija nupirko pusę šio vario, daugiau negu visos kitos šalįs kartu, išskyrus Suvienytas Valstijas. Šio vario didesnė dalis nebuvo sunaudota išdirbystėse bet buvo sukrauta į milžiniškus sandėlius, del vartojimo kuomet didžiausias reikalas ištiks — kaip šiandien.

MAŽIAU VARTOJAMA SVAIGALŲ.

Nors tikrai nežinia del kokių priežasčių, bet yra faktas, kad dabar mažiau vartojama svaigalų negu pirmiau Suvienytose Valstijose. Nuo 1 d. lapkričio 1914 m. iki 1 d. gegužio 1915, muitai ant svaigalų nupuolė $15,000,000. Tas reiškia, kad 4,000,000 mažiau bačkų alaus buvo suvartota šiemet negu per tą pat laiką praėjusio meto.

PARDAVINĖJO VANDENĮ PO $300 UŽ BUTELĮ.

Neperseniai tulas Henry J. Schierson prisipažino esąs kaltas apgaudinėjime žmonių, parduodant neteisingas gyduoles ir duodant neteisingus jiems medikališkus patarimus. Teismas jį nuteisė ant šešių mėnesių kalėjiman. Už tokį pat prasikaltimą, Schierson jau sėdėjo kalėjimuose Pittsburg, Baltimore ir Scranton. Schierson nusidavė kaipo didžiausias "specialistas," ir pardavė žmonėms sergantiems pavojingom ligom, butelius vandenio, kuriame buvo įmaišyta truputis kokių nepavojingų bet ir mažai gero nuveikiančių vaistų, po 300 dol. už butelį. Mat jis sakė, buk tame skystime buvo radium (tik kiek metų atgal atrasto, labai brangaus mineralo, su kuriuom bandoma gydyti vėžį ir tt.).

RAUPUOČIAI GALĖS APSIVESTI SU RAUPUOČIAIS.

Rusų medikališkas susirinkimas neseniai pranešė "Šventam Synodui," kad galima leisti ruopučių vesti ruopučių, nors ruopuočiui turi buti užginta vestis su sveika ypata. Tas yra atsakymas ant klausimo kuris kilo rusų bažnyčioje. (Reikia atskirti baisią **raupų** ligą, nuo **rauplių** ligos; musų žmones tankiai vartoja žodį "raupai," norint pasakyti " raupliai." **Raupai** yra baisi liga del kurios jokios gyduolės lyg šiol neišrasta, ir nuo kurios žmogus povaliai — labai povaliai, visas puva.).

Rusų daktarai sako, kad galima leisti raupais sergančius apsivesti, nes jų kudikiai vienok daugiausiai bus sveiki, kadangi kudikiai labai retai serga ta liga—tik apie 5-tas nuošimtis.

Raupai nėra tėvoniška liga, bet paeina nuo palytėjimo. Suprantamai, kudikiai, tik užgimę, turi buti atimti nuo motinos, nes kitaip jie ir-gi gautų ligą. Rusai sako, kad daleidimas jiems apsivesti, gal nors kiek daugiau linksmybės atneš nelaimingiem, kurie yra priversti kartais taip ilgus sopulingus metus praleisti atskirti nuo likusio pasaulio.

NEDORIAUSIAS MIESTAS.

Vienas žmogus iš 240 yra nužudytas mieste Irkutsk, Sibire, kas met. Kadangi gyventojų skaičius siekia 120,000, tai reiškia kad kas met tenais yra užmušta 500 žmonių. Pagal šitas skaitlines, Irkutsk pasirodo, kaipo nedoriausias miestas pasaulėje.

Kartą, Irkutsk bandė išvalyti miestą nuo piktadaryščių. Jie sutvėrė saugumo komitetą, kurio priedermė buvo patroliuoti miestą ir užlaikyti tvarką. Rezultatas buvo tikrai baisus, ir visai netoks kaip buvo manyta. Visoki pirmiau buvusieji kriminalistai padarė sąjungą ir pasisiulė patarnauti komisijai. Jų pasiulinimas buvo priimtas ir gubernatorius net jiems davęs speciališkas privilegijas. Tada prasidėjo tikrai baisųs laikai. Policija neteko įtekmės, ir ką ties ex-kriminalistai norėjo — tą jie darė. Turtingi pirkliai buvo nušauti dienos laike, neva kaipo "nužiurėtos ypatos." Paskui, po priedanga "namų inskekcijos" neapsakomos vagystės, apiplėšimai buvo papildyti. Tik su dideliu vargu ši ex-kriminalistų sąjunga buvo suardyta.

JAPONAI LAVINA RUSŲ KAREIVIUS.

Dr. B. R. Ward, iš New Haven, Conn., šiomis dienomis sugrįžo namon praleidęs metus laiko Rusijoj. Jis turi labai daug ko užimančio pasakyti apie dabartinius atsitikimus Rusijoj. Tarp kito, jis sako, kad rusai rengiasi greitai vėl pradėti užpuolamąją karę Galicijoj, ir delto, prisigatavoja labai daug ginklų ir amunicijos.

Nuo paliuosavimo Archangelsko prieplaukos nuo ledų, sako Dr. Ward, laivai prikrauti amunicijos atvyksta veik kasdien iš Anglijos arba Kanados. Tukstančiai kareivių Archangelske dirba dieną ir naktį gabendami karės materialą nuo laivų ant trukių. Veik neperstojanti linija traukinių eina į pietus, ant Vologda ir Archangelsko gelžkelio, kurį valdžia paėmė į savo rankas; ant šio gelžkelio

Gately & Rogers
DRAPANŲ KRAUTUVĖ

Galite pirkti drapanas mokėdami $1.00 ant nedėlios.

Vyrų siutai, overkotai, moterų dresios ir kotai.

Ateikite visi!

Gately&Rogers
21 Pleasant St.
Worcester, Mass.

pasažieriniam trukiam leidžiama eiti tik du kartu į sąvaitę o taip tavoriniai trukiai visai neina — gelžkelis perdaug reikalingas karės tikslams.

Kuomet Dr. Ward apleido Petrogradą, viduryje birželio, nežiurint ant rusų nepasisekimų, niekas nepasirodė nusiminęs. Tukstančiai naujokų yra lavinami įvairiose vietose, ir galės susyk eiti ant fronto, kaip dagaus užtektinai ginklų ir amunicijos. Tik ties Petrogradu randasi apie 600,000 kareivių, pilnai pasirengusių eiti ant mušio vietos. Štai kodėl rusai nėra nusiminę. Jie žino, kad kartą dagavę užtektinai karės materialo, jie galės vėl smarkiai veikti.

Dr. Ward'ui atrodė ypatingai žingeidu, kad japonai kurie tik 10 metų atgal taip karštai kovojo su rusais, dabar lavina rusų kareivius. Jis sako, kad nors Japonija nedaug pegelbėjo Rusijai amunicija ar kareiviais, vienok ji suteikė savo talkininkei didelę pagelbą atsiusdama šimtus gabių oficierių kad išlavinti rusus gerai vartoti artileriją, o ypatingai sunkią artileriją. Hotelyje kur Dr. Ward gyveno, radosi 17 japonų oficierių, didesnė pusė kurių buvo dalyvavę apgulime Port Arthur. Jie visai neslėpė del kokios priežasties jie buvo atvykę Rusijon.

ITALIJOS KARALIUS KASDIEN RIZIKUOJA GYVASTĮ.

Romos laikraštis "La Tribuna" rašo, kad Italijos karalius, kuris randasi ant mušio vietos, kasdien deda gyvastį pavojun, taip kaip paprastas oficierius. "Tribuna" paduoda vieną atsitikimą, kuris parodo kokiame pavojuje karalius tankiai buna.

Kartą karalius, nutaikydamas artilerijos šaudymą į austrų pozicijas paklausė vyriausio baterijos oficieriaus:

"Ar tamsta manote, kad galima butų pataikinti tą triobą iš kur šaunama į bateriją kuri randasi žemiau mųs? Man regis veik negalima."

Oficierius pasuko kanuolę ir į kelias minutas, trioba buvo tik kruva griuvėsių.

"Dabar aš jau galiu ramiai eiti iš čionai," sakė karalius, paduodamas ranką oficieriui. Netrukus po tam, karalius pasitikęs vieną savo generolų, entuziastiškai papasakojo apie baterijos darbą, paminėdamas vardą oficieriaus, kuris taip gerai nutaikė šuvius.

"Tas oficierius tapo užmuštas pusė valandos atgal, kaip tik Jusų Didybė prasišalinote nuo tos vietos," tarė išsigandęs generolas.

"GILIUKIS" KARĖJE.

Kasdien auga skaičius anekdotų apie "giliukį" karėje. Žingeidžiausi atsitikimai yra, kad kareiviai pereina per mušio ugnį be žaizdos — o buna užmušti kuomet jie silsisi.

Pulkauninkas regimento, kuris dalyvavo mušyje ties Morhange, mušiuose palei upę Marne ir susirėmimuose apie Eparges, iš viso gal dvylikoje mušių, ir keliuose desėtkuose užpuolimų, kiekvieną kartą einant prieš savo pulką, pavojingiausioj vietoj, vienok išliko be mažiausios žaizdos.

Neperseniai, šis pulkauninkas pasitraukė del pasilsėjimo, su savo štabu į mažą kaimą, užpakalyje mušio linijų. Tai buvo vieta, kurią vokiečių sunki artilerija niekuomet dar nebuvo palytėjus: rodos nežinojo kad ji ten buvo. Tikrai galima buvo manyti, kad jis ten galės praleisti kelias dienas pasilsio saugiai. Bet vakare dienos kada jis atvyko į tą kaimą, vokiečiai lyg ir atsiminė, kad dar tas kaimas nebuvo paliestas, ir pradėjo jį bombarduoti. Paskutinis jų šovinys įpuolė į namą kur pulkauninkas su savo štabu sėdėjo. Keturi oficieriai kurie buvo apie stalą su juom, išliko sveiki — pulkauninkas buvo susyk užmuštas.

Šeši artilerijos oficieriai valgė name iš kur jie taipgi nutaikė savo baterijos šaudymą. Bomba pataikė tą namą, penki buvo užmušti —šeštas visai nei nepalytėtas. Jo kareiviai prašė jo, kad jis eitų į namo sklepą, kolei bombardavimas tęsis, bet jis neapsiėmė ir likosi kieravyti bateriją. Desėtkai šovinių puolė aplinkui jį — ir jis vis sveikas buvo. Galutinai jis apsiėmė eiti sklepan, pasilsėti. Jis nespėjo nulipti žemyn, kaip bomba perėjo per sklepo langą ir užmušė jį.

VIETOS ŽINIOS

Springfield diocezijos vyskupas, Thomas D. Beaven, pranešė Šv. Franciškaus parapijos komitetui, kad neužilgo jis paskirs naujai parapijai rybas, atsiųs kunigą ir galima bus pradėti darbuotis del galutinio suorganizavimo parapijos ir pastatymo bažnyčios.

Lietuvių valtis apvirto.

Nedėldienyje (11 liepos) banga padaryta didelės motorinės valties apvertė motorinę valtelę (canoe) kurioje buvo penki jauni lietuviai. Trįs vyrai mokėjo šiek tiek plaukti o du laikėsi užsikabinę valtį iki pagelba pribuvo. Visi vyrai gerai sušlapo; vienas priegtam neteko kepurės, kitas švarkos ir dviejų pinigai išpuolė iš kišenių ir nuskendo.

Nauja amunicijos dirbtuvė.

Sąvininkas Critchley Machine Screw Co. dirbtuvių ant Grand ir Gold gatvių pardavė jas tulam bostoniečiui, R. B. Phillips, kuris ant labai daug padidins dirbtuves, ir netik išdirbs mašinų šriubus bet įvairią amunicijią del sąjungiečių. Amašinistų gaus darbą padidintose dirbtuvėse, kurios bus gatavos pradžioje spalio.

$300,000 naujų mašinų del dirbtuvės yra užsakyta pas tulą Clevelando kompaniją.

Naujai susitvėrusi kompanija užvadinta R. B. Phillips, Manufacturing Co., yra verta apie milijoną dolerių. P. Phillips turi dirbtuvių ir kituose miestuose. Neseniai jis gavo kontraktą padirbti uždegamojų dudelių už $1,500,000.

5,000 vyrų dirba American Steel & Wire Co. dirbtuvėse.

North, South ir Central dirbtuvės American Steel & Wire Co. dirba pilną laiką ir nekuriuose departmentuose dirbama ir naktimis. Iš viso, manažeris Marshall sako, dabar kompanijos dirbtuvėse dirba 5,000 vyrų, ir nėra vietos del naujų darbininkų, kad ir norėtum jų priimti. Kompanijos "biznis" yra tuom tarpu labai geras ir dar bus geras per ilgą laiką nes labai daug užsakymų gauta.

Iš Visur.

VOKIEČIAI PLANUOJA SUBMARINŲ PAPĖDES KANADOJE.

New York. Čionai ir Londone tebeina gandai, buk vokiečiai nutarė bandyti įsteigti submarinams papėdes Kanados pakraštyje. Paskui, iš ten, submarinai galėtų užpulti ant kiekvieno laivo išeinančio iš prieplaukų Quebec, Halifax, arba iš amerikiečių prieplaukų, ir taip visai nedaleisti anglams parsigabenti amunicijos ir kitų reikalingų daiktų. Vokiečiai, kurie neva žino šį tą apie admirolo von Tirpitz planus, sako, kad tas galima įvykdinti ir bus tikrai įvykdinta. Jeigu du vokiečių submarinai nuplaukė nuo Wilhelmshaveno iki Dardanelių, (virš 3,000 angl. myl.) jie gali taip-gi atplaukti į Amerikos vandenius. Oficieriai Suv. Valstijų laivyno, sako taipgi, kad tas galima, ir kad vokiečiams užsimokėtų nors bandyti šią planą įvykdinti.

Kas link įgijimo papėdės Kanados pajurėse, tai tas nebus sunku. Airijos pakraščiai yra kur kas geriau apsaugoti negu Kanados, o vokiečiai ten rado vietas paslėpti savo submarinus.

BOMBA UŽDEGĖ LAIVĄ.

Halifax. (Kanada). 9 d. liepos čionai atplaukė transportas laivas Minnehaha, kuris išplaukė iš New Yorko 4 d. liepos, veždamas labai daug amunicijos ir šiek tiek kito tavoro. Bomba ekspliodavo ant laivo 7 liepos ir pakėlė gaisrą, kurį jureiviai, dirbdami per dvi naktis ir dvi dienas vos galėjo numalšinti. Kapitonas, kaip tik ugnis prasidėjo, pasuko laivą į Halifax artimiausį portą nuo vietos kur laivas tada radosi. Laimė, kad bomba buvo padėta tarp paprasto tavoro o ne tarp amunicijos.

Manoma, kad Frank Holt arba tikriau, Erich Muenter, vokietis profesorius, kuris praeitą sąvaitę nusižudė, padėjo tą bombą, nes jis buvo pranešęs savo žmonai, kad koks nors laivas išeinantis 3 ar 4 liepos iš New Yorko, bus išsprogdintas.

LORDAS KITCHENER ŠAUKIASI REKRUTŲ.

Londonas. Lordas Kitchener, Anglijos viršiausias karvedis sako, kad dabartiniame laike, Anglijai daugiausiai reikalinga vyrų, pinigų ir amunicijos. Pinigų, karės paskolos duos užtektinai; amunicijos daroma kaip greitai galima ir netrukus bus ir jos užtektinai. Bet vyrų — vyrų ypatingai truksta. Ir Kitchener prašo kad **kiekvienas** vyras, tarp 19 ir 40 metų amžiaus, kuris yra tinkamas stoti kariumenėn, taptų rekrutu.

General-advokatas Sir Edward Carson sako, kad jeigu negalima bus gauti užtektinai liuosnorių rekrutų — valdžia rinks rekrutus verste. Nes padėjimas Anglijos yra vis dar labai pavojingas.

PATVINIAI CHINIJOJ

Washington. Suv. Valstijų konsulis Cantone, Chinijoj, praneša, kad yra nepaprastai baisųs patviniai dviejose provincijose. Tukstančiai chinų jau neteko gyvasčių. Išlikusie gyvi, yra labai blogame padėjime. Gelžkeliai sustojo ėję — gal priseis žmonėm badauti. Konsulis prašo pagelbos del nelaimingų žmonių nuo Raudonojo Kryžiaus.

NAUJA SUTARTIS TARP JAPONIJOS IR RUSIJOS.

Honolulu. (Hawaii salose). Čionaitiniai japonų laikraščiai gavo pranešimus, kad nauja sutartis tveriama tarp Japonijos ir Rusijos.

SAKOMA BALKANŲ KARALIAI SUSIVAŽIUOS.

Roma. Iš diplomatiškų šaltinių dažinota, kad Balkanų karaliai žada susivažiuoti Atėnuose,kad apsvarstyti Balkanų interesus. Labai galima, kad Balkanų sąjunga bus atnaujinta, ir stos su sąjungiečiais prieš teutonus.

Taip-gi dažinota iš diplomatiškų šaltinių, kad turkai labai nerimauja, ir kad dauguma jų mano, jog vienatinis Turkijos išganymas randasi padaryme atskirų paliaubų su sąjungiečiais. Karės partija Konstantinopolyje turi butinai nupulti, pranešama. Turkam karė jau visai įkyrėjo.

VOKIEČIAI GRĄSINA RUMUNIJĄ.

Londonas. Reuterio agenturos korespondentas Berlyne praneša, kad vokiškas pusiau oficialis laikraštis "Frankfurter Zeitung" talpina straipsnį, užvardytą "Rumunijos Likimo Valanda," kuriame korespondentas sako yra lengvai pridengtas grąsinimas Rumunijai.

Straipsnyje Rumunija yra labai papeikta užtai, kad ji neperleidžia per savo teritoriją ginklų ir amunicijos Turkijai. Kadangi Rumunija yra nuo seniai padarius kokias tai sutartis su Vokietija ir Austrija, šiuomi laiku jai nevertėtų norėti kenkti Vokietijos ir Austrijos šalininkiai. Lyg šiol, toliau sakoma straipsnyje, Rumunijos savistovybė apėjo teutonams, ir jie ją vis palaikė. Beť, gali taip atsitikti, paveizdan taikos paliaubose po karei, kad teutonai neužstos daugiau už Rumuniją, ir tada — Rumunijos savistovybės klausimas priklausys nuo svarbesnių teutonų tautiškų interesų. Reiškia, jeigu teutonams išrodys naudinga, jie prisijungs Rumuniją prie savęs, kaip jie ketina prisijungti Belgiją.

FRANCUZŲ NUOSTOLIAI SIEKIA 1,400,000.

Londonas. Nuo pradžios karės iki 1 d. birželio, francuzų nuostoliai pasiekė 1,400,000. Iš šio skaičiaus, 400,000 yra užmušti, 700,000 sužeisti ir 300,000 paimti nelaisvėn.

SAKO VOKIEČIAI SUDEGINO SUŽEISTUOSIUS.

Petrograd. Korespondentas "Novoe Vremya" iš pietų-rytinio karės lauko, praneša, kad vokiečiai, paėmę Kyrow, sudegino daugiau negu 100 sužeistų rusų ir 111 rusų kareivių.

Korespondentas rašo, kad tulas skaičius sužeistų ir kareivių kurie sirgo limpamom ligom, buvo nusiųsti į Jezavitų kolegiją Kyrove, ir kaip miestas 7 d. liepos papuolė į vokiečių rankas, pastarieji susyk nugabeno šiuos ligonius į kazermes, netoli miesto. Tada, jie uždarė visus langus ir duris, užpylė žibalo ant visko ir padegė budinką. Neiviens iš ligonių negalėjo išbėgti iš degančio namo.

Ant kiek "Novoe Vremya" galėjo patirti, vokiečiai neužgina šio atsitikimo, bet sako, kad tas buvo butinai reikalinga, kad apsaugoti jų kariumenę nuo ligų. Taip-gi tai geras pamokinimas rusam, nepalikti savo sužeistųjų, kad dar labiau apsunkinti vokiečių medikališką štabą, sako vokiečiai.

VOKIEČIAI ATKERŠYS FRANCUZAMS.

Berlynas. Tankųs pranešimai apie francuzų žiaurų pasielgimą su vokiečiais nelaisviais, turėjo kaipo rezultatą, kad vokiečiai nutarė atlyginti už tai francuzams, žiauriai elgdamiesi su francuzais nelaisviais.

Vokiečiai labiausiai supyko užtai, kad jų patrolė vadovaujant Lieutenantui von Schierstaedt ir grafui Strachwitz, kuri buvo pagauta užpakalyje francuzų linijų laike vokiečių pasitraukimo nuo Marne upės, tapo nuteista praleisti 5 metus kalėjime užtai, kad per tris sąvaites ką jie slapinėjosi pirm pasidavimą, jie atėmė verste nuo gyventojų maistą kuriuo jie maitinosi. Lieutenantas von Schierstaedt net buvo nuteistas buti ištremtas į francuzų kriminalistų koloniją, Naujoj Guianoje; bet jis gavo proto sumišimą ir turėjo buti uždarytas beprotnamyje.

Delto, 8 d. liepos 6 francuzų oficieriai tapo uždaryti kalėjime, ir tik bus paliuosuoti, kuomet francuzai pasielgs su patrolės kareiviais kaipo su nelaisviais o ne kaip su kriminalistais. 50 kiti francuzų oficieriai tapo išimti iš nelaisvių stočių ir pasodinti forto Zorndorf kalėjime, kad priversti francuzus geriau elgtis su 50 vokiečių oficierių kurie yra uždaryti kalėjime forto Entrevaux, Francijoj.

KAIP RUSAI SULAIKĖ AUSTRO-VOKIEČIŲ PIRMYNEIGĄ.

Londonas. Laikraštis "Daily Mail" gavo sekantį pranešimą iš Petrogrado:

"Austrų kariumenė, vadovaujant Didkun. Jozef Ferdinand kuri 5 d. liepos labai skubiai ėjo pirmyn ant plento nuo Krasnik į Liubliną, manydama, kad rusai vis traukėsi, nustojo susidurimo su maršalo von Mackenseno kariumene ant tiesiojo šono. Rusai, kurie radosi daug arčiau negu Didkunigaikštis manė, pasinaudojo klaida, kurią jis padarė palikdamas vieną savo kariumenės sparną atdengtą.

"Šios austrų kariumenės tikslas buvo persilaužti per rusų frontą, ir jai rodėsi, kad jai tas jau butinai turėjo pasisekti. Mat ji nežinojo, kad miškas šale plento buvo pilnas rusų, kurie staiga užpuolė ant austrų einančių kelių, ir netvarkoje kuri sekė, austrai neteko, užmuštų ir paimtų nelaisvėn, nemažiau kaip 15, 000 vyrų.

"Šis netikėtas atsitikimas sulaikė pirmyneigą visų austro-vokiečių spėkų. Ir tolei, kol Didkunigaikštis ir Maršalas negalės vėl susijungti, austro-vokiečiai negalės gerai progresuoti."

MOTERŲ SKYRIUS.

ŽINIOS DEL MOTERŲ.

Massachusetts valstijos Moterų Kliubų Federacija, susirinkime neseniai laikytame Marion, Mass. nutarė pilnai palaikyti principą moterų balsavimo tiesų. Tas pats atsitiko 27 kitose valstijose ir net Tautiška Moterų Kliubų Federacija nutarė padėti moterims kovoti už savo tiesas.

Tai reiškia kad kulturingiausios moterįs veik visose Suvienytose Valstijose reikalauja pilnų balsavimo tiesų ir kad anti-sufragistės yra kur kas mažesniame skaičiuje.

*

Sužeisti kareiviai šaukiasi motinų.

Ponia P. Snowden, žmona nario anglų parlamento, kuri ištyrinėjo šiuos dalykus, sako, kad baisiausia regykla šios nelaimingos karės nėra riksmai sužeistųjų kuomet jie puola, nėra matymas numirusių gulinčių be palaidojimo tarp apkasų. Baisiausia dalis šios kruvinos dramos yra šauksmai sužeistų kareivių savo motinų. Nemažas skaičius kareivių yra dar tik vaikai 16—17 metų; randasi ir dar jaunesnių. Jų didžiausiose kančiose, jie visi šaukiasi motinos — šaukiasi tos kuri nuo pirmų jų gyvenimo dienų prižiurėjo juos apsaugojo nuo nelaimių. Ir baisiai liudna yra — kad dabar, didžiausioje nelaimėje, ta motina negali jų gelbėti; — kur labai toli nuo mušio lauko, ji tik verkia, laužo rankas ir maldauja.

*

Moteries Išrađimas.

Moteris, ponia Bianca Bardoli iš Bologna, Italijos, išrado kaip padirbti maską iš gazos del apsigynimo nuo užnuodijančių gazų. Iš visų prietaisų lyg šiol padirbtų del to tikslo, ponios Bardoli išrađimas yra geriausias. Kuomet vyrai praleidžia savo laiką ir savo talentas išrasti naujas prietaisas kad atimti gyvastį, moterįs dirba savo paprastą darbą — jieško kaip užlaikyti gyvastį.

*

"Miesto Motina."

Los Angeles, Cal. yra pirmutinis pasaulio miestas kuris turėtų oficiališką "miesto motiną." Policijos komisija kartu su miesto valdyba išrinko ponią Aletha Gilbert į tą vietą, ir paskyrė jai keletą patarėjų. Kartu, šios moterįs sudaro vo, įsteigė, ir dabar valdo, "Miesto Motinų Biurą."

Tikslas šio biuro yra buti lyg ir prieglauda mergaitėm kurios krypsta iš gero ir tiesaus kelio. Taip-gi, biuras padės motinoms suvaldyti savo nepaklusnias dukteris. Mergaitės kurios yra be šeimynų, bus priglaustos; jeigu reikalinga, darbas bus joms surastas. Mergaitės tik kartą dar prasikaltusios kuomi nors, bus priimtos čionai, ir nebus nuvestos teisman; joms bus sujieškota geri, privatiški namai, kur jos galės gyvenimą iš naujo pradėti.

Šis biuras turi svetainę kur bus rengiama visoki ramųs pasilinksminimai del mergaičių. Toliau ketinama įsteigti mokyklą kur mergaitės galės išmokti kokio nors amato, dykai.

Miesto motina bus visuomet prisirengus duoti motiniškus patarimus ir motinišką priejautą mergaitėms. Ji išklausys jų vargus, ir bandys kaip tik galėdama joms pagelbėti.

*

Chinietės moterįs yra geros gydytojos.

Chinijoj randasi trįs medikališkos kolegijos del moterų, įsteigtos svetimtaučių, bet kurių studentai yra tik tikros chinietės. Sakoma, kad chinietės yra nepaprastai gabios medicinos moksle. Chinijoj dabar yra keli šimtai moterų gydytojų ir jos jau labai daug nuveikė del praplatinimo vakarinių žmonių medicinos tarp savo viengenčių. Laike epidemijų, šios moterįs gydytojos pasirodė labai pasišventusios del nelaimingųjų.

REZULTATAS ANT VISADOS.

Gydymasis nuo ligos turi buti netik kad sumažinti skausmą bet išgydymas ant visados. Sumažinimas skausmo didžiai pageidaujantis per ligonį bet neilgai pastovi. Ligose grumuliojimo sistemos tankiai surištose su smarkiu skausmu ar kitokiuose nesmagumuose perstojimas palieptas. Paprastai greičiausias perstojimas galima apturėti vartojant Triner's American Elixeer Karčiojo Vyno ir tankiai apturima nuolatinis ligos apstojimas. Reikalinga vartoti šita gyduolė pakol liga nenustoja toliau galima imti kada jausi ženklus. Iščystys kuną gerai ir sudrutys kad veiktų savo darbą. Prekė $1.00 aptiekose Jos. Triner Manufacturer 1333—1339 S. Ashland Ave., Chicago.

Jeigu gerklę skauda uždėk raišalą suvilgintą su Olive oil ir Triner'io Linimentu. Reumatizmoje ir Nauralgija sergant trink su vienu Trinerio Linimentu skaudamas vietas. Prekė 25c. ir 50 c. per pačtą 35 c. ir 60 c.

DAININININKAI, MUZIKANTAI, GIEDORIAI

Nusipirkit Uaują Knygą, lietuviškoj kalboj, išsimokinimo Gaidų (Notų) be pagelbos mokytojo, 8 lekcijos gaidų, 28 tonų vardai, 7 bemulei, 7 kryžiokai minoro ir majoro, 7 raidės įvairiais vardais, daina 4 balsams, patarimai reikalingiausi. Prekė $1.50. Pirmos lekcijos prdžia 10 c. Kas prisiųs šitą iškirpęs apgarsinimą ir $1, gaus minėtą knygą. Rašykit:

G. A. BARONAS,
P. O. McKees Rocks, Pa.

Šiandien ir Ryt 11 Kriju ant VERNON TEATRO

Didžiausias parodymas Worcester'io mieste, kiekvienas krijus labai užimantis. Turinys jų toks:

"Smarkybė", 4 krijuose. "Pavogta Dalis",2 krijuose. "Meilė", kaip žmogus sau paskiria meilės gražybę.

Po pietų nuo 1:30 iki 5, vakare nuo 6:30 iki 10:30 valandai.

Įžanga 5 ir 10c. Pamatysi geriausi parodymą ant VERNON.

F. K. BATAITIS
56 Washingon Ter. Pittston, Pa.
"Amerikos Lietuvio"Keliaujantis Agentas

Šiomis dienomis lankysis po Pa. valstiją.

Kur Jis pribus, galite pilnai užsitikėti ir užsirašyti pas Jį Amerikos Lietuvį". Užtikrintas "Amerikos Liet." Adm.

PAJIEŠKOJIMAI.

Pajieškau savo draugų Juozupo Leinarto ir Antano Zymonto. Abu Kauno gub. Šiaulių pav., meldžių atsišaukti ant šio antrašo.

ANTANAS BRIKAS,
49 ½ Ellsworth St.,
Worcester, Mass.

Pajieškau puseserės Domicelės Žalymaitės, apie devyni metai kaip Amerikoje. Paeina iš Kauno gub., Telšių pav., Sodos Paviliotės; girdėjau gyvena Pittsburg, Pa. Turiu svarbų reikalą malonėkit atsišaukti, jei kas kitas praneš kur jijė randasi duosiu dovanų laikraštį vertės $1.50.

JOHN J. ŽALIMAS,
15 Milbury St.,Worcester, Mass.

Pajieškau puseserės Emilijos ir pusbrolio Jono Mincu, Kauno gub., Vilkmergės pav., Pusčiai. Jie patįs ar draugai pažįstami malonėkite pranešti:

SALOMEJA MINCIUKĖ,
Box 294 Grafton, Mass.

Pajieškau Silvestro Sabonies ir Motiejaus Tatulio: pirmas paeina iš Doskonių kaimo, antras iš Vezonių kaimo abu Aleksandrovskos vol., Trakų pav., Vilniaus gub. Pirma gyveno Lawrence. Jie patįs ar draugai malonėkite pranešti:

SIMONAS BAGDŽIUS,
South St., Shrewsbury, Mass.
(27—28)

AUTOMOBILIUS!

Vežu vestuves, krikštynas taipgi ir ant linksmo pasivažinėjimo, apielinkėse šio miesto arba į pamaras. Nepamrškite. : : : : : : : : : :

J. NORKAITIS,
138 Millbury St. 37 Harrison St.
TEL., PARK 7406-J.

LABAI AKYVOS KNYGOS KIEKVIENAM LIETUVIUI.

Pasauliu Ratas. Aprašymas saulinės sistemos.....25 c.
Kovotojas už teisybę, Jeronimas Savonorala .....25 c.
Mielaširdingi žvėrys ....20 c.
Kova su skurdu.....15 c.
Maižiešius ..... 15 c.
Negirdėtas Tikras **Atsitikimas** ..... 10 c.

Perkant visas knygas sykiu$1,00 Pas mus randasi didelė krautuvė, kurioje galima gauti visokių lietuviškų knygų.

Adrisuokite:
F. Milašauskas,
25—2-nd St., So. Boston, Mass.

SKAITYTOJAMS.

Užsimokėkite už prenumeratą, kam laikas išėjo. **"Amerikos Lietuvis"** gana pigus, nereikia skaityti dovanai.

Kaip tik persikeliate, tuojaus permainykite savo adresą. Jeigu nepermainai, porą sąvaičių paskui reikia 5 c. krasos ženklelių prisiųsti už permainymą, užtai kad pačtas sustabdo ir mum padaro daugiau darbo.

Permainydamas adresą visada paduok ir seną adresą. Adresas reikia labai aiškiai ir gražiai parašyti. Daugelis rašo, nepaduodamas savo adreso. Jeigu kokia klaida buva, nereik koliotis tik parašyti aiškiai o bus pataisyta.

"AMERIKOS LIETUVIS"
15 Milbury St.,Worcester, Mass.

GĖRYMAI VISOKIŲ GATUNKŲ UŽ PRIEINAMIAUSIAS KAINAS.

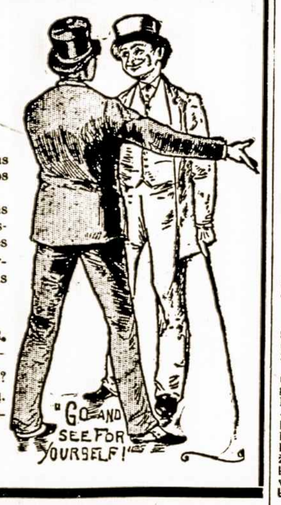

Užsakymus priimam ir išsiunčiam,kaštus siuntimo apmokėdami į visus šonus Naujos Anglijos.

Karus apmokame iš šalies atvažiavusiems

Speciališkai nužemintos kainos del vestuvių, krikštynų ir balių perkantiems. Mes parduodome ir Rusišką Monopolką. Višniowką,Malinowką, Kimel ir kitas. Nepamiršk mus

D. MASON CO.

52 Millbury Street, Worcester, Mass.

Girdėjau ženijiesi, Jonai?
---Taip,ir tamstą kviečių.
Ar bus MASON'O Manopolkos?
---O žinoma.

PRIE MUZIKOS!

Korneta Tiktai 20 dol.

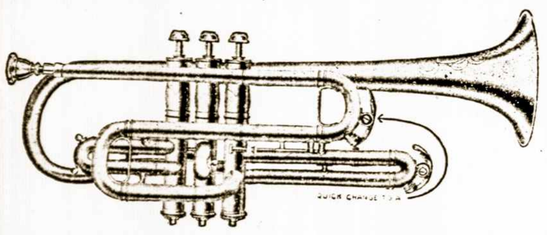

BUKIE MUZIKANTAS, BUSI RAMUS IR VISŲ MYLIMAS. Muzika jaunam vyrui ar merginai labai tinka. KORNETĄ pusti duoda savo plaučiam darbą, o kas dirba, tas yra drutas. Brasinė, puiki korneta, su pradine mokykla 20 dol. geriausio išdirbio labai lengvą pusti. Nusipirk, laiką praleisi linksmai ir muzikantų skaitlių padidinsi.

„AMERIKOS LIETUVIS"

15 Millbury St., Worcester, Mass.

SIŲSK PINIGUS Į LIETUVĄ PER "AMERIKOS LIETUVIO" AGENTURĄ.

Kursas pigiausias, apsaugota nuo karės. Kursą ir blankas prisiusime.

"AMERIKOS LIETUVIS,"

15 Millbury St., : : : : : : : : : : : : : Worcester, Mass.

JUS GALETE IŠAUGITI PLAUKUS

Prieš gydymą.

Pasekmingas, mokslišKas gydymas dykai del vyru ir moteriu.

Ar slinka jums plaukai?

Ar pražilę jusu plaukai nuo metu? Ar ežkresti kokias nors ne sveikumais ir limpanti jie?

Ar randas plaiskotes, niežas odos galvos?

Ar plikai, bei pradedi plikti?

Ar kenkia kas iš aukščiau pasakytu ligu, tai stenkites apsauguoti jos. Užsakykete iluostrota knygute jusu prigemtą kalba:

"TEISYBE APIE PLAUKUS,"

Parašita europos garsingo specialisto, kuriose randas ivairios žinios:

Gražybe plauku,—sudejimas plauko ir odos galvos. Priežastis slinkimo plauku ir žilumas —Kaip užlaikyti sveikatą ir išaugiati plaukus.—Ir kaip tai i penkius savitis tureti gražius plaukus.-Žili plaukai.—Barzda.—ir dekavones nuo užganedintu kliętu.

Ketvirtoje savaite.

GYDYMAS DYKAI.

Męs galeme pertikrenti kiekviena, kad gyduoles CALVACURA sulaiko slinkimą plauku prašalina plaiskotes ir augina gražius plaukus Už 10 centu arba krasos markems prisiustus sykiu su Jusu antrašu. Męs išsiučeme kiekvienam dolerine dežute Calvacuraos N. 1 ir knygute "Teisybe Apie Plaukus." Išplaukete žemiau atspaustą kuponą ir siuskete šianden.

Šeštoje savaite.

UNION LABORATORY, Box 434, Union, N. Y.

UNION LABORATORY,
Box 434, Union, N. Y.

Siučiu i dedamas 10 centu del apmokejimo kaštu persiutimo, meldžiu išsiusti man tojaus jusu dolerine dežute Calvacura N. 1 ir knygute "Teisybe Apie Plaukus." (Pasiuskete sykiu kupona su jusu antrašu.)

GERA PROGA

Gramatika angliškos kalbos mokytis be mokytojo (apdaryta) . . . . . $ 1.00

Vaikų Draugas arba kaip mokytis skaityti ir rašyti be mokytojo 15c

Naujas Budas mokytis rašyti be mokytojo. 10c

Aritmetika mokinimuisi rokundų, su paveikslais (apdaryta)) 35c

Viso $ 1.60

Kas atsiųs iškirpęs šitą apgarsinimą iš "Amerikos Lietuvio" ir $ 1.00 per money orderį, tai gaus visas 4 knygas 60c. pigiau.

P. MIKOLAINIS
Box 62 New York City

SKALBINYČIA LAUNDRY.

Geriausiai Čystija visokias
— BIELIZNAS —

DONOHUE MODERN LAUNDRY
D. J. DONOHUE, Prop.

Green St., Worcester, Mass.

NORI PIRKTI.

Noriu pirkti karčiamą seliuną vietoje lietuviais apgyventoje, bile kokioje valstijoje tik ne Massachusetts. Norinti parduoti meldžiu atsišaukti ir kartu parašytų kiek vertas.

Š. Ananka,
16 Suffolk St., Worcester, Mass

Tel. Cedar 2404

DR. F. B. PUSKUNIGIS

17 Millbury St, Worcester Mass

Priima ligonius sekančiose val·
nuo 8 iki 11 prieš piet,
nuo 1 iki 3 po piet,
nuo 7 iki 9 vakare.

P. A. DĖDYNAS,

5 Diamond St.,

Patarėjas visokiuosi reikaluose prisirašant prie *Susivienijimo Lietuvių Amerikoje.*

PETRAS BALČIUNAS,

114 Green St. Worcester, Mass.

Pool Ruimis vietelė praleisti laiką su draugu savo.

Krautuvė katalikiškų daigtų.

Maldaknygių visokių, Stacijų, Kryžių, Kielikų, Cimborijų, Žvakių, visokių paveikslų fremuose ir be fremų. Škaplierių, ražančių pigių ir barngiausių. Išdirbystė geriausia, prekės pigiausios.

PHILIP RYAN,
24 Trumbull St., Worcester.

Siutus ir kitokius rubus

DUOKIT PASIUT MUMS!

Užtikrinam kad Jus sučėdysite pinigu ir turėsite **gražius rubus.** Mes imam materiją iš gerųjų firmu ir primieruojam rubą pagal žmogų, todel nesudarko žmogaus išvejzdos ir buna tvirtesni.

GERUS VYRAMS SIUTUS IR OVERKOTUS PIGIAUSIAI GERAI PASIUVAM.

Musų firma randasi New Yorke ir Paryžiui todel mes greičiau gaunam visokias naujausias formas.

JEIGU NORITE TURĖT GERUS RUBUS PIGEI, TAD ATEIKIT PAS MUS.

Taipgi išvalom ir išprosinam visokias Vyrų ir Moterų drapanas. Tikras Jusų brolis lietuvis.

E. G. KLIMAS,

4 SIGEL STREET. WORCESTER, MASS.

Juozupas Baltromaitis

LIETUVYS SIUVĖJAS

86 WARD ST., WORCESTER, MASS

Siuvame drapanas: vyriškas ir moteriškas pagal naujausios mados, darbą savo gvarantuojame, kad drapana pritiks gražiai ir ilgai devėsis. Męs taip-gi atnaujinam nešiotas drapanas; pataisom ir prosinam. Kvieciame visus lietuvius ir lietuvaites pas mus atsilankyti, o užtirinam apturėsite malonų patarnavimą.

PUIKUS PROSAI

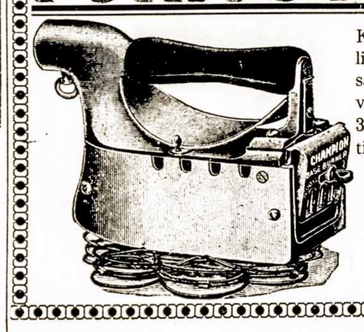

Kurenami mediniais angliais geriausi vartoti vasaros laike, didelis palengvinimas moterims tik už 3 dol. 90c. gražiai, nikeliuoti.

Pasiunčia į visus kraštus

M. PALTANAVIČIA
15 Millbury St., Worcester, Mass.

REAL ESTATE

IR

APDRAUDIMO, INSURANCE, BIURAS.

PARDUODU STUBAS, FARMAS,LOTUS. PARANDAVOJU TENEMENTUS. Apdraudžiu nuo ugnies stubas, rankandus, furniture, ir turtą. Apdraudžiu taip-gi gyvastį, sveikatą, ir nuo nelaimingų atsitikimų didžiausiose kompanijose. Patarnavimas greitas ir sanžiniškas.

A. BLAŽYS,

13 Millbury St., Worcester, Mass.

FARMOS!!

Mažos ir didelės farmos parsiduoda labai pigiai. Užeikite ir persitikrinkite. A. Blažys, 13 Millbury Street.

Stubos įvairiuose kraštuose miesto, parsiduoda pusdykiai.

Pirma negu pirksi stubą užeik pasižiurėti pas mane.

A. BLAŽYS,

13 Millbury St., Worcester, Mass.

KUNIGAS ŽEBRYS

Jo gyvenimas ir darbai del labo Lietuvių.

Nelamingas užbaigimas gyvenimo žmogžudžių darbas.

Labai graži knygelė siųsk tuojaus 15 c. ir apturėsi.

"Amerikos Lietuvis,"
15 Millbury St.,
Worcester, Mass.

NAUJA KNYGA
NUSKENDIMAS LUSITANIJOS

išeis tuojaus iš spaudos su aprašymu visų baisybių laike nuskendimo 1,300 žmonių. Didžiausias atsitikimas laikuose karės, kuris sujudino pasaulį.

Prekė 15 c.

"AMERIKOS LIETUVIS"
15 Millbury St.,
Worcester, Mass.

J. ČIŽAUCKAS

Duoda lekcijas muzikos ir dainavimo.

53 Waverly St., Worcester, Mass.

VIETA DARYMO

ICE CREAM.,

Darome geriausia Ledinę Smetoną, duodame speciališkai nužeminta prekę, del vestuvių, balių, piknikų ir visokių pasilinksminimų.

KALASHIAN

147 Green St., Worcester, Mass.

Tel. Park 2847.

Naujas ELEMENTORIUS

Su daug PUIKIŲ Paveikslų. Ir Vaikų Skaitymėliai.

KAINA TIK 25 CENTAI.

M. PALTANVIČIA

15 Millbury St., Worcester, Mass.

J. SVIRBALIUS

Geriausi kriaučiai visam So. Bostone Vyrai kas tik norite gražiai pasiųtų drapanų, Visi duokite užsakymus aukščiau minetem kriaučiam, o visada busite užganedinti, Tik nepamirškit adreso

J. SVIRBALIS
311 W. 4-th So. Boston, Mass.
45 Millbury St., Worcester, Mass.

VINCAS CESNA ir J. KIELE

Veža anglis ir malkas visiem. Perkrausto žmones ir atlieka visokuius darbus su arkliais.

441 Millbury St., Worcester.
Tel. Park 7325-W

: Walton Shoes :
Walton Čeverykai

Žinote, kad šitos dirbtuvės yra geriausi ČEVERYKAI del bernaičių, mergaičių, moterų ir vyrų ir gvarantuojame. Taigi ateikite pasipirkti, nes tik musų krautuvėje rasit tokius čeverykus, kuriuos mes užtikrinam, kad busit užganėdinti, arba nors ateikit pažiurėt, kaip tai yra, jeigu nepirksi, tai nors pamatysi, kaip puikų tavorą mes užlaikom, ir labai busim dėkingi už jusų atsilankymą. Krautuvė atdara vakarais iki devynių.

Su didele pagarbą

VINCAS GINKUS & CO.,

27 Millbury Street, Worcester, Mass.

ARTI VERNON SQUARE.

"DARBININKŲ BALSAS"

Keturių puslapių savaitinis darbininkų laikraštis. Pramoniečių ORGANAS. **Jo tikslas. Tiesioginis Veikimas Suvienytoms Jiegoms per Straikus ir Sabotažą. Pilnas svarbos darbininkams.** Kaina metams **$1.50; 6 savaitės 25 centai.** Adresas toks.

DARBININKŲ BALSAS,
859 HOLLINS STREET, BALTIMORE, MD.

Naujausios Mados GRAFOFONAI.

Saugokitės nuo apgavikų garsinančių pigius grafofonus, bet niekam vertus.

Vienintėlis grafofonas, kuris jumi patiks geriausiai su puikiu skambėjimu muzikos ir dainelių yra COLUMBIA gvarantuotas ant 20 metų. Galite pirkti už pinigus arba ant išmokesčio, po 2 dol. per mėnesį. Rekordai visose kalbose; lietuviai gali gauti lietuviškų. 30 dienų duodame ant išmėginimo. Perkupčiam ir agentam duodame gerą procentą. Prašyk

CHAS. GRANECKAS,

28 Essex Street, Athol, Mass.

JOHN CHERNIUS,

Lieeuviškas Fotografistas.

Atliekame darbą gražiai, pigiai ir greitai. Nutraukiame pagrabus stubose.

Malevojam didelius paveikslus visokiom maliavom už žemiausią prekę. Turime visokių fremų dėl paveikslų ir spilkų visokio didumo

Prisiėjus reikalui nepamirškite lietuvio.

24 Millbury St., Worcester.
Tel. Park 2385 W

NAUJA KNYGA

"VALKATA"

Ką tik išėjo iš spaudos. Tai yra labai puikus dramatiškas veikalas, kuris turi visiem patikti. Šį veikalą siulom teatrų lošėjam, po 35 c. už ekzempliorių.

"AMERIKOS LIETUVIS,"
15 Millbury St., Worcester,Mass.

Vienintėlė Lietuviška Krautuvė,

kuri parduoda visokius vaisus--fruts cukerkas, ledinę smetoną ice cream.

Visokius minkštus gėrymus, cigarus, cigaretus ir tabaką

Baliams, vestuvėms, krikštynoms pristatom į namus. Nepamirškite!

J. MIKUŽIS ir A. ABRAITIS,
85 Millbury St., Worcester, Mass.

SVIEZĘ PIENĄ

Galima pirkti nuo musų tautiečio

JUOZO URBONO

Atveža į namus

43 Ward St., Worester, Mass.

GERI DANTIŲS REIŠKIA GERĄ SVEIKATĄ.

Prižiurome ir sutaisome DANTIS GERIAUSIAI. Ateikite

DR. WILLIAM B. McDONALD
DANTISTAS
154 Front St., Worcester, Mass.

"AMERIKOS LIETUVIO"

SPAUSTUVĖ

Spausdina Visokius Spaudos

DARBUS

KAIP TAI:

Knygas, Konstitucijas, Vizitines ir Biznio Korteles, Užprašymus į vestuves, Perstatymus ir Baliams Programus, Afišas, Tabeles, Cirkuliorus, Plakatus, Laiškams ir Konvertams Antgalvius, Sieninius Lietuviškus, Lenkiškus ir Angliškus Kalendorius, Etc.

ATLIEKA GREITAI, PIGIAI IR GERAI.

"AMERIKOS LIETUVIS"

15 MILLBURY ST., WORCESTER,MASS.

KELIAUJANTIS
KRIAUČIUS

Siuva visokius rubus: moteriškus ir vyriškus, taipgi parduodame tavorus jardais. Ant pareikalavimo visada pribunam aplinkėje: Springfiedl, Worcester ir Boston, Parašykite

K. P. ŠIMKONIS,
7 Columbus St., Holyoke, Mass.

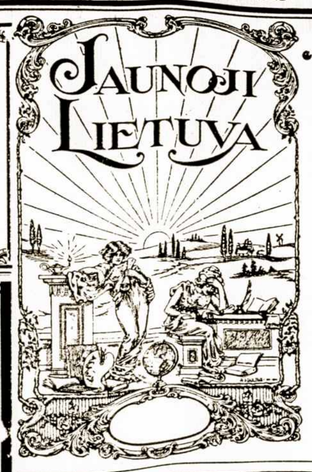

Jaunoji Lietuva

Vienintėlis savo rūšies 64 puslapių Iliustruotas mėnesinis Lietuvių laikraštis.

Jame dedama geriausi moksliniai straipsniai ir geriausios apysakos.

Kalba gryna, graži ir suprantama. Jei nori smagiai ir naudingai laiką praleisti skaityk **Jaunąją Lietuvą.**

Kaina metams $3.00; pusei metų $1.50; vienas numeris 25c.

Užsisakyk tuojaus:

"JAUNOJI LIETUVA"
4611 S. Paulina St. Chicago, Ill.

PETRAS CIVINSKAS

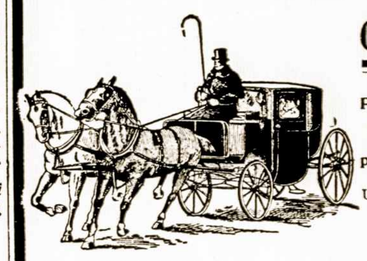

GRABORIUS

Parsamdo karietas dėl vestuvių ir laidotuvių, perka ir parduoda namus

Užlaikom čeverykų ir drapanų.

TEL. PARK 3563-J

411 MILLBURY ST., WORCESTER, : MASS.

Kur bėgi Jonuk?

—Aš bėgų į Conlins čeverykų krautuvę.

10 Vernon Square.

Tę parduoda gerus čeverykus.

PUIKI PRIETAISA.

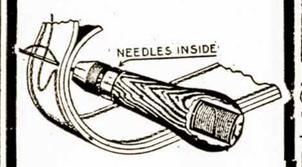

Yra siuti visokius skurinius daigtus, taip greit suva, kaip greit įduri. Prietaisa kurią verta nusipirkti del taisymo pleškių, čeverykų ir kitokių skurinių daigtų

Yla $1.00 už 75 centus.

LEONARD NOVELTY CO.,
ST. C 206 Worcester, Mass.

VIENĄ VALANDĄ ANT KARĖS LAUKO

Ateik į BIJOU TEATRĄ subatoje liepos 17 d. ir pamatyk tikrą Europišką karę. Rodant karės paveikslus žmogus žodžiu paaiškins parodomą karę. Taip kaip ant karės lauko butum nepamirškite BIJOU.

BROLUTI! KAS ČIA PER VIETA?

O tai tu dar nežinojai?

---Nu-gi ta Cezariaus seliunas! Čia broluti puiki lietuviams užeiga: skanus ir šaltas alus, gardi arielkėlė ir skanus kvepenti cigarai.

Patarimai visuomet sutei kiami dovanai.

Tik užeiki pas

CEZARĄ VAŠKELEVIČIĄ
94 Millbury St., Worcester, Mass.

Siuskite Pinigus Per Musu Agentura!

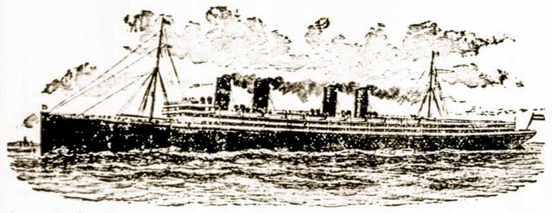

Braugys skaitytojai "Amerikos Lietuvio"!—Jeigu turite gimines Lietuvoje, kuriem turite siųsti pinigus kaipo pagelbą. Visada siųskite per musų KANTARĄ. Ant parašymo poskartės gausite nuo mųs kursą pinigų ir blankas gatavai tik siųsti. Galima siųsti į Vilniaus ir Kauno Gubernijas, išėmus vietas nuo Šiaulių į paprusę. Pinigai eina saugiausiu kelių ir gvarantuota nuo pražuvimo.

Jeigu nori važiuoti į Lietuvą. Laivai išeis į Archangelską:

CARICA	LIEPOS 5.
CAR	LIEPOS 16.
DWINSK	LIEPOS 27.

Per Švediją Birželio 3, 10, 24, 30, tie keliai nepavojingi nuo karės

M. PALTANAVIČIA,
15 Millbury St., Worcester, Mass.

Ar nori pastoti ukėsu?

Jeigu nori, tai pasipirk knygą, kuri geriausiai pamokins, kaip pastoti Suv. Val. Ukėsu.

Kaina tik 15 centų

"AMERIKOS LIETUVIS"
15 Millbury St., Worcester, Mass.

2 KATALIOGAI DYKAI!

Visų lietuviškų KNYGŲ nuo seniausios iki naujausios laidos, pilnas naujas katalogas, 80 pusl., bus prisiųstas DYKAI. MYLĖTOJAI MUZIKOS, čia gali gauti gerų muzikališkų instrumentų katalogą, įvairiausių armonikų, koncertinkų, klernetų ir t. t.

Rašant man laišką, paminėk katra KATALOGĄ prisiųsti, ar abu kartu? **Reikalingi** knygų platintojai agentai iš mažesnių miestelių, pardavineti knygas ir laiškams popieras. Adresas:

M. J. DAMIJONAITIS
901 W. 33rd St., CHICAGO, ILL.

TURKIŠKOS MAUDYNĖS.

Puiki vieta išsimaudyti su paru po bėgančiu vandeniu ir loviuose. Atdara kiekvieną dieną nuo ryto iki velam vakarui. Seredoje moterų diena. Mokestis labai žema.

Turkish Baths
3 Ledge St.,
Worcester, Mass.

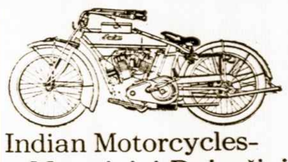

Indian Motorcycles-Motoriniai Dviračiai

Ant pigių išmokėjimų. Norėdami praleisti puikiai laiką ant tyro oro važinėdami. Geriausios išlygos pirkti

MOTOR SALES CO.
705 Main St., Worcester, Mass.

J. P. CHUPAS,

'Amerikos Lietuvio' keliaujantis agentas

Važinės šiuomis dienomis Conn. Valstija po šiuos miestus:

Waterbury, New Haven, Union City, Nougatuck, Bridgeport ir Seymour, Conn. ir tt.

Galim irkitoki laikraščiai užsirašyti.

ŽUVŲ RINKA

Šviežiausias žuvįs, oisterius, klemsus, vėžius, taip-gi marinavotus galima gauti kenes. -:- -:-

Tyras Cod Liver aliejus, ir gyvi vėžiai ant pardavimo žmonėms ir į krautuves.

Sullivans Vernon Sq. Fish Market

Užsirašyk sau ar savo pažįstamiems Lietuvoj bei Amerikoj

VIENYBE LIETUVNINKU

Eina jau 30-tus metus.

Prenumerata $2.00 metams; $1.00 pusei metų. Kanadoje $2.50 metams; $1.25 pusei metų. Anglijoj, Lietuvoj ir kitur $3.00 metams; $1.50 pusei m. Pamatimui vieną num. siunčiam dovanai Knygų katalogą siunčiame ant pareikalavimo dovanai.

J. J. Pauksztis & Co.
120-124 Grand Str.,
Brooklyn, N. Y.

KATALIKAS — AMERIKOS LIETUVIŲ DIENRAŠTIS — KATALIKAS

Visuomenės, literaturos ir politikos iliustruotas laikraštis.

SKAITYKITE IR PLATINKITE

Amerikos Lietuvių Dienraštį "KATALIKĄ"

JIS paduoda vėliausias žinias apie karą ir visokius atsitikimus pasaulyje. Visuomet pilnas indomių straipsnių.

Dienraštis "KATALIKAS" eina tautiškai—krikščioniškoje dvasioje.

Dienraščiui "KATALIKUI" rupi lietuvių reikalai, darbininkų, moterių, jaunimo gyvenimas, lietuvių pramonė ir kulturinis kilimas aplamai.

Amerikos Lietuvių Dienraštį "KATALIKĄ" leidžia

TANANEVICZ PUBLISHING COMPANY

JONAS M. TANANEVIČIUS Bendrovės Prezidentas
S. P. TANANEVIČIUS, Bendrovės Vedėjas

DIENRAŠČIO KAINA:

Metams	$5.00.
Pusei metų	3.00.
Trims mėnesiams	1.75.
Dviem mėnesiam	1.25.
Europoje metams	7.00.

Praneškite savo adresą, o gausite pasižiurėjimui vieną numerį veltui.

Taippat užlaikoma Didžiausia Kningų ir Muzikos Krautuvė

REIKALAUKITE KATALOGO.

Rašydami laiškus ir siųzdami pinigus visados adresuokite šitaip:

TANANEVICZ PUBLISHING COMPANY

AMERIKOS LIETUVIŲ DIENRAŠTIS

ALD — 3249 SO MORGAN ST. CHICAGO, ILL. — ALD

HOTEL VERNON

Prop. M. Mc. CABY

Puikiausis hotelis vietoje Lietuvių apgyventoj.

VERNON SQUARE,
WORCESTER, : : MASS.

LAISVOJI MINTIS Padidėjo

Seniausis pažangus mėnesinis laikraštis **"Laisvoji Mintis"** padidėjo. Dabar joje tilps da daugiau gerai ir suprantamai parašytų moksliškų straipsnių. Joje tilps dailiai parašytų apysakų, straipsnių iš praeities, politikos ir darbininkų judėjimo. "Laisvoje Mintyje" tilpsta daug fotografijų, paveikslų ir iliustracijų. **"Laisvoji Mintis"** yra geriausia viešnia kiekvieno lietuvio grinčioje. **"Laisvosios Minties"** kaina metams $2; pusei metų $1; pavienis num. 20 c. Siųsk 20 c., o gausi vieną num. ant pamatymo.

Visuomet adresuokite:
"Laisvoji Mintis,"
2627 Calumet Ave.,
Chicago, Ill.

Mokiname Angliškai

Visose dalyse Amerikos ir Kanados

Vienintelė mokykla, kurioj kiekvienas gali išmokti Angliską kalbą, labai trumpame laike, šios mokyklos naujausia ir tobulingiausia metoda. Mokiname per laiškus, visose šalyse, už labai mažą atlyginimą; teipjau klesose dienomis ir vakarais. Jeigu nori išmokti greitai Anglų kalbą, ateik ar rašyk platesnių žinių.

American School of Languages
1741 W. 47th Street, : : Chicago, Ill.

Lietuvių Katalikų Savaitinis Laikraštis

"DRAUGAS"

"DRAUGO" sandarbininkų skaičiuje yra rimčiausieji ir žymiausieji lietuviai veikėjai ir rašytojai. Jame paduodama daug žinių iš draugijų ir visuomenės judėjimo. Visi dienos klausimai yra svarstomi rimtai ir teisingai. -:- -:- -:- -:- -:- -:- -:-

Prenumerata Amerikoj $2.00 metams. $1.00 pusei metų.
" Kitose šalyse $3.00 met. $1.50 pusei metų.

Pažiurėjimui siunčiamas vienas numeris veltui.

Adresuokite:

DRAUGAS PUBLISHING CO.,
1800 W. 46th St., Chicago, Ill.

GERIAUSIAS SIUVĖJAS ATHOLYJE.

Siuvam Siutus, Overkotus, Kelines ir durpanas Vyram ir Moterim. Kviačiame visus Lietuvius ir Lietuvaites pamatyti musų naujus sampelius ir naujas madas.

Prie musų Šapos užlaikome ir vyriškų drapanų krautuvę.

PETRAS BUZEVIČIA
53 Exchange St., Athol, Mass.
Tel. Connection

KNYGELĖ Mokinkimės Rašyti

Verta turėti kiekvienam, kuris nemoka gerai rašyti. Kaina 25c. gali siųsti markėm.

"Amerikos Lietuvis"
15 Millbury St., Worcester, Mass.

M. V. ŽIURINSKAS,

ČEVERYKŲ KRAUTUVĖ IR TAISYKLĖ

48½ MILLBURY ST.,
Worcester, -:- Mass.